

Som Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

✉ 8655 Som, Ady Endre u. 35/A.

☎ 84/582-001 Fax: 84/382-559

www.som.hu

Ügyiratszám: So/1106/2018.

Som Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2018. december 5. napi rendkívüli nyilvános testületi ülésének

J E G Y Z Ó K Ö N Y V E

Az ülésen meghozott határozat száma:

Tárgya:

95/2018. (XII. 5.)

Döntés az ülés napirendjének elfogadásáról

96/2018. (XII. 5.)

a polgármester szavazásból történő kizárásáról.

97/2018. (XII. 5.)

döntés a polgármester jutalmazásáról

98/2018. (XII. 5.)

döntés jutalmazásról

99/2018. (XII. 5.)

döntés Som Község Önkormányzata Helyi
Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásáról

100/2018. (XII. 5.)

Döntés a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által kiírt
„Testvér-települési programok és
együttműködések” c. pályázatban történő
részvételről és pályázásról

JEGYZŐKÖNYV,

**amely készült Som Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2018. december 5. napján (szerda) 15 óra 00 perckor megtartott
nyilvános rendkívüli testületi üléséről.**

Az ülés helye: Som Községi Ház, könyvtár – Som, Ady Endre utca 35/A.

Jelen vannak:

Lenkey Tibor polgármester – levezető elnök
Bertalan Lajosné alpolgármester,
Kovács Szilveszter alpolgármester,
Sipos Tibor képviselő,
Halmos Katalin Mária képviselő.

Állandó meghívottként tanácskozási joggal jelen van:

Budainé Vajk Ildikó jegyző
Dr. Cseh Balázs aljegyző, jegyzőkönyv-vezető

Távol van:

-

Lenkey Tibor polgármester köszönti a képviselő-testület ülésén megjelenteket, a megválasztott képviselőket, külön köszönti jegyző asszonyt és aljegyző urat. Megállapítja, hogy a testületi ülés határozatképes, mert a megválasztott 4 képviselő közül 4 és a polgármester jelen van. Az ülést megnyitja. Az előzetesen kiküldött meghívó szerinti napirendi pontok elfogadására tesz fel javaslatot:

Napirendi pontok:

1. Döntés a 2018. évi jutalmazásról

Előterjesztő: Lenkey Tibor polgármester, Sipos Tibor ügyrendi bizottság elnöke

2. Egyebek

Előterjesztő: Lenkey Tibor polgármester

A szavazásnál jelen lévő képviselők száma: 5 fő.

Som Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 5 igen, 0 nem, 0 tartózkodás mellett nyílt, egyhangú szavazással az alábbi határozatot hozta:

95/2018. (XII. 5.) önkormányzati határozat a napirendi pontok elfogadásáról.

Som Község Önkormányzatának képviselő-testülete Lenkey Tibor polgármester által javasolt napirendi pontokat elfogadta.

1. napirendi pont: Döntés a 2018. évi jutalmazásról

Előterjesztő: Sipos Tibor jogi és ügyrendi bizottsági elnök
(Írásos előterjesztés és határozati javaslat a jegyzőkönyv mellé csatolva van.)

Lenkey Tibor polgármester átadja a szót Sipos Tibornak, a jogi és ügyrendi bizottság elnökének.

Sipos Tibor elnök tájékoztatja a képviselő-testületet, hogy a bizottság 2018. december 4. napján ülést tartott, ahol a bizottság egyhangúlag úgy döntött, hogy Lenkey Tibor polgármester részére az egész évi munkájának elismeréséül a bizottság egy havi illetményének megfelelő jutalmat javasol megállapítani. A napirendi ponthoz tartozó előterjesztést és határozati javaslatot előzetesen elektronikus úton kiküldték a képviselő-testület tagjai számára.

Lenkey Tibor polgármester az SzMSz vonatkozó szakasza szerint személyes érintettséget jelent be, és az ülés vezetését Bertalan Lajosné alpolgármester részére adja át, majd kéri a képviselő-testület tagjait, hogy személyes érintettsége okán zárják ki a napirendi pont tárgyában a döntéshozatalból. Kifejti, hogy amennyiben nem zárnák ki, akkor tartózkodni fog a szavazásnál, és megköszöni a bizottság döntését és a javaslatot.

Bertalan Lajosné alpolgármester felhívja a figyelmet, hogy az érintettség bejelentése okán szavazásból történő kizárásról a képviselő-testület vita nélkül dönt. Majd javasolja, hogy a képviselők döntsenek úgy, hogy a polgármestert szavazásból nem zárják ki.

A szavazásnál jelen lévő képviselők száma: 5 fő.

Som Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 4 igen, 0 nem, 1 tartózkodás mellett nyílt, egyhangú szavazással az alábbi határozatot hozza:

96/2018. (XII. 5.) önkormányzati határozat
a polgármester szavazásból történő kizárásáról.

Som Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határozott, hogy „Döntés a 2018. évi jutalmazásról” szülő képviselő-testületi döntéshozatalból Lenkey Tibor polgármestert nem zárja ki.

Lenkey Tibor polgármester megjegyzi, hogy jó érzés neki a javaslat, de nem szeretné ha konfliktust generálna a testületi tagok között, neki többet ér a meglévő béke.

Kovács Szilveszter alpolgármester elmondja, hogy teljes egyetértés van a képviselő-testület tagjai között e témában, így teljes mértékben tudja támogatni az 1 havi jutalmat.

Bertalan Lajosné alpolgármester elmondja, hogy teljes mértékben egyet ért a polgármester jutalmazásával, mivel nap mint nap látja azt a munkát melyet választott tisztségéből fakadó kötelezettségein felül végez. Elismerését fejezi ki, elmondja, hogy a polgármester mind emberileg, mind közösségi vezetőként kimagasló teljesítményt nyújt, majd az előterjesztés szerinti határozati javaslatot teszi fel szavazásra:

A szavazásnál jelen lévők száma: 5 fő

A képviselő-testület 4 igen, 0 nem, 1 tartózkodás mellett, nyílt, egyhangú szavazással az alábbi határozatot hozta:

97/2018. (XII. 5.) önkormányzati határozat
döntés a polgármester jutalmazásáról

Som Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a költségvetése terhére Som Község Polgármesterének Lenkey Tibornak a 2018. évben végzett eredményes munkájáért egy havi tiszteletdíjának megfelelő jutalmat állapít meg bruttó 199.400,- forint és annak járulékai erejéig.

Felkéri Bertalan Lajosné alpolgármestert, hogy a jutalom polgármester részére történő kifizetéséről gondoskodjon.

Határidő: 2019. január 31.

Felelős: Bertalan Lajosné alpolgármester

Bertalan Lajosné alpolgármester visszaadja az ülés vezetését Lenkey Tibor polgármesternek.

Lenkey Tibor polgármester elmondja, hogy már bejelentette a személyi változást a Hivatal vezetésében a korábbi ülésen és a közmeghallgatáson is. Véleménye szerint Dr. Cseh Balázs aljegyző úr az elmúlt 2 évben olyan munkát végzett, amit anyagiakban is el szeretnének ismerni, ezért javasolja az alábbi határozati javaslat elfogadását:

Határozati javaslat:
döntés jutalmazásról

Som Község Önkormányzatának Képviselő-testülete – mint a közös önkormányzati hivatalt fenntartó egyik önkormányzat – döntést hoz arról, hogy az éves költségvetési keretéből fedezetet biztosít jutalmazás céljára az általa fenntartott hivatalban foglalkoztatott köztisztviselő részére, melynek mértéke bruttó 200.000,- Ft, azaz kétszázezer Forint, amely bruttó összeg az azt terhelő járulékokkal kiegészítve kerül átadásra. A jutalom pénzügyi fedezeteként szolgáló összeg a Ságvári Közös Önkormányzati Hivatal részére átadásra kerül.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Lenkey Tibor polgármester

A képviselő-testület tagjaitól nem érkezik egyéb kérdés és hozzászólás, ezek hiányában a Polgármester az határozati javaslatot teszi fel döntéshozatalra.

A szavazásnál jelen lévők száma: 5 fő

A képviselő-testület 5 igen, 0 nem, 0 tartózkodás mellett, nyílt, egyhangú szavazással az alábbi határozatot hozta:

98/2018. (XII. 5.) önkormányzati határozat
döntés jutalmazásról

Som Község Önkormányzatának Képviselő-testülete – mint a közös önkormányzati hivatalt fenntartó egyik önkormányzat – döntést hoz arról, hogy az éves költségvetési keretéből fedezetet biztosít jutalmazás céljára az általa fenntartott hivatalban foglalkoztatott köztisztviselő részére, melynek mértéke bruttó 200.000,- Ft, azaz kétszázezer Forint, amely bruttó összeg az azt terhelő járulékokkal kiegészítve kerül átadásra. A jutalom pénzügyi fedezeteként szolgáló összeg a Ságvári Közös Önkormányzati Hivatal részére átadásra kerül.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Lenkey Tibor polgármester

Dr Cseh Balázs aljegyző nagy tisztelettel köszöni a jutalmat. Kifejezi őszinte örömét, hogy itt dolgozhatott és az elmúlt két év közös, együttműködő munkája iránt.

2. napirendi pont: Egyebek

Előterjesztő: Lenkey Tibor polgármester

(Helyben kiosztott anyag alapján. a Helyi Esélyegyenlőségi Program a jegyzőkönyv mellé csatolva van.)

2.1. Helyi Esélyegyenlőségi Program 2018-2022

Lenkey Tibor polgármester elmondja, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a alapján a települési önkormányzatoknak ötévente, öt évre szóló esélyegyenlőségi programot kell készíteniük, amelyet két évente felül kell vizsgálniuk. Az Ebktv.-ben foglaltak alapján a helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. Mindezt a Hivatal munkatársai elvégezték és összeállították a 2018-2022-es időközre az új Helyi Esélyegyenlőségi Programot. Azt a képviselő-testület tagjai most helyi kiosztású anyagként megismerhetik. *(5 perc olvasási szünetet.)*

A képviselő-testület tagjaitól nem érkezik egyéb kérdés és hozzászólás, ezek hiányában a Polgármester az alábbi határozati javaslatot teszi fel döntéshozatalra.

Határozati javaslat:

*döntés Som Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának
elfogadásáról*

Som Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határoz, hogy az előterjesztés mellékletét képező Som Község Önkormányzata 2018-2022 évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját és mellékleteit elfogadja egyben felhatalmazza a polgármestert a program aláírására.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Lenkey Tibor polgármester

A szavazásnál jelen lévő képviselők száma: 5 fő.

Som Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 5 igen, 0 tartózkodás, 0 nem szavazat mellett nyílt, egyhangú szavazással az alábbi határozatot hozza:

99/2018. (XII. 5.) önkormányzati határozat

*döntés Som Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának
elfogadásáról*

Som Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határoz, hogy az előterjesztés mellékletét képező Som Község Önkormányzata 2018-2022 évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját és mellékleteit elfogadja egyben felhatalmazza a polgármestert a program aláírására.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Lenkey Tibor polgármester

2.2. Testvér-települési pályázat

Lenkey Tibor polgármester elmondja, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. Magyarország és a Kárpát-medence magyarok lakta települései közötti magyar-magyar kapcsolatok ápolását és fejlesztését célzó testvér-települési programok és együttműködések támogatása tárgyában pályázatot írt ki. A pályázat célja, hogy Magyarország határain kívül élő magyarság szülőföldjén való boldogulásának, Magyarországgal való sokoldalú kapcsolatai ápolásának és fejlesztésének előmozdítása, magyar nemzeti azonosságtudata megerősítésének támogassa a testvér-települési együttműködések erősítését. Már múlt évben is pályáztak, de sajnos forráshiány miatt elutasították a pályázatot. Szeretné idén is benyújtani a pályázatot. Dr. Cseh Balázs aljegyző úrral már összeállították a dokumentumokat, de a képviselő-testület döntését, támogatását is szeretné kérni.

Bertalan Lajosné alpolgármester elmondja, hogy a beregsomiak múlt hét csütörtökén is meglátogatták a települést, mivel a Ráckevére mentek az ottani testvér-településük meghívásából, de eljöttek hozzá is. Megvendégelték őket az étteremben és nagyon kellemes hangulatban telt a látogatás. Nagyon jó az együttműködés és a kapcsolattartás.

Lenkey Tibor polgármester egyéb hozzászólás, javaslat vagy kérdés hiányában az alábbi határozati javaslatot teszi fel szavazásra:

Határozati javaslat:

*Döntés a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által kiírt „Testvér-települési
programok és együttműködések” c. pályázatban történő részvételtől és
pályázásról*

Som Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által kiírt „Testvér-települési programok és együttműködések” c. pályázat 2019. évre szóló felhívásában foglaltakat, és az alábbiak szerint határozott:

A képviselő-testület elfogadja a pályázati felhívás feltételit és a pályázati feltételek által támasztott követelményeknek való megfelelést célul tűzi ki.

A képviselő-testület hozzájárul ahhoz, hogy a pályázat megvalósulásához az ukrajnai Sömi Községi Tanáccsal a polgármester felvegye a kapcsolatot az együttműködés céljával.

Felhatalmazza a polgármestert, hogy pályázat beadásához szükséges dokumentációt elkészítse, az abban foglalt információkat, adatokat az ukrajnai Sömi Községi Tanáccsal megismertesse, és a pályázat összeállítása során folyamatokban képviselje a képviselő-testületet.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: Lenkey Tibor polgármester

A képviselő-testület tagjaitól továbbra sem nem érkezik kérdés és hozzászólás, ezek hiányában a Polgármester a határozati javaslatot teszi fel döntéshozatalra.

A szavazásnál jelen lévő képviselők száma: 5 fő.

Sömi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 5 igen, 0 tartózkodás, 0 nem szavazat mellett nyílt, egyhangú szavazással az alábbi határozatot hozza:

100/2018. (XII. 5.) önkormányzati határozat

Döntés a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által kiírt „Testvér-települési programok és együttműködések” c. pályázatban történő részvételtől és pályázásról

Sömi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által kiírt „Testvér-települési programok és együttműködések” c. pályázat 2019. évre szóló felhívásában foglaltakat, és az alábbiak szerint határozott:

A képviselő-testület elfogadja a pályázati felhívás feltételit és a pályázati feltételek által támasztott követelményeknek való megfelelést célul tűzi ki.

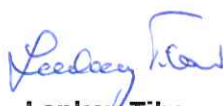
A képviselő-testület hozzájárul ahhoz, hogy a pályázat megvalósulásához az ukrajnai Sömi Községi Tanáccsal a polgármester felvegye a kapcsolatot az együttműködés céljával.

Felhatalmazza a polgármestert, hogy pályázat beadásához szükséges dokumentációt elkészítse, az abban foglalt információkat, adatokat az ukrajnai Sömi Községi Tanáccsal megismertesse, és a pályázat összeállítása során folyamatokban képviselje a képviselő-testületet.

Határidő: értelemszerűen

Felelős: Lenkey Tibor polgármester

Más napirendi pont, egyéb hozzászólás és javaslat hiányában Lenkey Tibor polgármester a nyilvános testületi ülést 15 óra 28 perckor bezárja.

Lenkey Tibor
polgármester

Budainé Vajk Ildikó
jegyző

Som Község Polgármestere

✉ 8655 Som, Ady Endre u. 35/A.

☎ 84/582-001

Fax: 84/382-559

www.som.hu

MEGHÍVÓ

Som Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

2018. december 5. napján (szerda) 15.00 órakor

**rendkívüli, nyilvános képviselő-testületi ülés tart,
amelyre ezúton tisztelettel meghívom.**

Az ülés helye: Som közösségi ház, könyvtár – Som, Ady Endre utca 35/A.

Napirendi pontok:

1. Döntés a 2018. évi jutalmazásról

Előterjesztő: Lenkey Tibor polgármester, Sipos Tibor ügyrendi bizottság elnöke

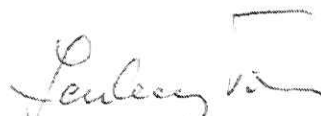
2. Egyebek

Előterjesztő: Lenkey Tibor polgármester

Kérem, hogy az ülésen a fenti helyen és időben szíveskedjen megjelenni.

Som, 2018. december 4.

Lenkey Tibor
polgármester

Som Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

✉ 8655 Som, Ady Endre u. 35/A.

☎ 84/582-001

Fax: 84/382-559

www.som.hu

JELLENLÉTI ÍV,

amely készült Som Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2018. december 5. napján megtartott testületi ülésén megjelentekről.

Jelen vannak:

1. Lenkey Tibor polgármester
2. Bertalan Lajosné
3. Halmos Katalin Mária
4. Kovács Szilveszter
5. Sipos Tibor

Lenkey Tibor
Bertalan Lajosné
Halmos Katalin
Kovács Szilveszter
Sipos Tibor

Állandó meghívottként tanácskozási joggal jelen van:

Budainé Vajk Ildikó jegyző
dr. Cseh Balázs aljegyző

Budainé Vajk Ildikó
dr. Cseh Balázs

Som Önkormányzat Képviselő-testületének

Jogi és Ügyrendi Bizottsága

✉ 8654 Ságvár, Fő u. 16..

☎ 84/580-022

Fax: 84/380-011

E-mail: aljegyzo@sagvar.hu

Szám: So/1106/2018

Előterjesztés.

**készült Som Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2018. december 5. napi nyilvános, rendkívüli testületi ülésére.**

1 .napirendi pont: Döntés a 2018. évi jutalmazásról.

Az előterjesztést készítette: Sipos Tibor elnök

Törvényességi szempontból ellenőrizte: Budainé Vajk Ildikó jegyző.

Tárgyalás módja: nyílt ülésen.

Elfogadás módja: egyszerű többséggel.

Tisztelt Képviselő-testület!

Mint a Som Község Önkormányzata Jogi és Ügyrendi bizottságának elnöke **a polgármester részére a 2018. évben a településért végzett munkája elismeréséül 1 havi illetményének megfelelő jutalom kifizetésére teszek javaslatot.** A Polgármester Úr vezetésével az idei évben is több fejlesztés valósult meg, és a település érdekét szolgáló több fontos pályázat került a megvalósítás fázisába. (Ravatalozó felújítása, kerékpárút beruházás elindításához kapcsolódó adás-vételi szerződések megkötése, stb.). Polgármester Úr mindennap kiemelkedő módon részt vesz a település fejlődését érintő munkákban, személyes jelenlétével és teljesítményével példát mutat.

Az Önkormányzat Jogi és Ügyrendi Bizottsága figyelemmel kísérte a Polgármester úr 2018. évben végzett munkáját és megállapítható, hogy az önkormányzat 2018-ban is eredményesen gazdálkodott, többletbevételhez és jelentős külső forrásokhoz jutott, az önkormányzat vagyona jelentős mértékben nőtt, az önkormányzati törvényben rögzített feladatait kiválóan teljesítette. Polgármester úr munkájával a település biztos és kiegyensúlyozott működését, az itt élők érdekeit szolgálja.

A közszolgálati tisztviselők jogállásáról szóló 2011. CXCV. törvény 225/H. § (1) bekezdése alapján „a képviselő-testület határozatával jutalmat állapíthat meg a polgármesternek meghatározott időszakban végzett munkája értékelése alapján. A jutalom évi mértéke nem haladhatja meg a polgármestert megillető illetmény vagy tiszteletdíj hathavi összegét.” A 2016. évi CLXXXV. törvény által módosított a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényt (a továbbiakban: Mötv.) 71. § (2)-(4) bekezdése értelmében a polgármesterek illetménye igazodik az államtitkár alapilletményéhez, ez által a polgármester **egy havi tiszteletdíja bruttó 199.400,- Ft.** A polgármester tiszteletdíjának mértékét Som Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 5/2017. (I. 26.) számú önkormányzati határozatával fogadta el.

Som Község Önkormányzata Képviselő-testületének a Képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatáról szóló 16/2014 (XI. 26.) önkormányzati rendelet 107. § (1) bekezdés e) pontja alapján a Jogi és Ügyrendi Bizottság tesz javaslatot a polgármester jutalmazására.

Mindezekre tekintettel kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a bizottság javaslatát tárgyalja meg és alábbi határozati javaslatot fogadja el.

Határozati javaslat
a polgármester részére jutalom megállapításáról

Som Község Önkormányzata Képviselő Testületének Jogi- és Ügyrendi Bizottsága javaslatára a Képviselő-testület a 2018. évi költségvetés terhére Som Község Polgármesterének Lenkey Tibornak a 2018. évben végzett eredményes munkájáért egy havi illetményének megfelelő jutalmat állapít meg, bruttó 199.400,- forint és annak járulékai erejéig.

határidő: 2018. december 31.

felelős: Sipos Tibor elnök,
Budainé Vajk Ildikó jegyző

Som, 2018. december 4.

Sipos Tibor sk.
jogi és ügyrendi bizottság elnöke

Som Község Önkormányzata

Helyi Esélyegyenlőségi Program

2018 – 2022

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	26
A nők helyzete, esélyegyenlősége	37
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	42
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	45
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	47
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	48
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	48
1. A HEP IT részletei	48
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	48
A beavatkozások megvalósítói	48
Jövőképünk.....	49
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	49
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	54
3. Megvalósítás.....	57
A megvalósítás előkészítése	57
A megvalósítás folyamata.....	57
Monitoring és visszacsatolás.....	59
Nyilvánosság	59
Érvényesülés, módosítás.....	60
4. Elfogadás módja és dátuma	61

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, **Som Község Önkormányzata** (a továbbiakban: Önkormányzat) Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az Önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Som település Somogy megye északkeleti részén, a Kelet-Külső-Somogyi dombok között fekszik, a Balatontól és Siófok várostól 8 km-re, a 65-ös számú főközlekedési út mentén. Som településnek két lakott külterületi része van: Som-Daránypuszta, Somtól délre 4 km-re-, illetve Som-Simonmajor, Daránypusztától délkeletre újabb 4 km-re, mindkét településrész szintén a 65-ös számú főút mellett található.

Som község Somogy megye keleti kapuja, mivel Tolna megyéből érkezve Som-Simonmajornál lép be az utazó a megyébe. A község az utak metszéspontjában fekszik, mert területén csatlakozik a 65-ös számú főúthoz a 6402 számú Som-Dég-i és a 6511 számú Som-Kapolyi út. A községet kettészeli a Siófok-Kaposvár vasútvonal, két megállóhellyel: Som-Nagyberény és Som-Daránypuszta. Környező települések: Ságvár, Nyim, Bábonymegyer, Iregszemcse, Nagyberény, Siófok.

Első írásos emlékeinkben a Tibold-nemzetség ősi birtoka, melyet e nemzetségből származó Tibold és Kozma 1229-ben szereztek. Az 1294. évi osztályegyezség alkalmával Kozma fiai Zerje és Demeter nyerték el a közben elpusztult Kapurévvel együtt. A török megszállás előtti évtizedben már Hédervári István volt a földesura. Az 1571-72. évi török kincstári adólajstrom szerint 21 adózó házzal van felvéve, míg a lajstrom szerint 1582-ben 24 háza van. A török portyázások és a rendszeressé váló végvári harcok színterévé válik a település.

1703-ban Vicay Ádám a földesura és 1715-ben mindössze 10 adózó házról készült az összeírás. 1726-ban már Apponyi család tulajdonához tartozott a község és a belső népvándorlások, telepítések ellenére megmaradt színmagyar községnek. A Vicay földesuraság birtoklása alatt teret nyert a szőlőművelés, mivel a község lankái kiválóan alkalmasak voltak a szőlőtermesztésre. E korban szőlőhegye tette híressé Somot. 33 család bérelt szőlőskertet. A bérlők Tolna és Veszprém megyéből költöztek ide, mert a helység földesura 4 évi adókedvezményt is adott. Ennek tulajdonítható, hogy ez időben 2 német család is megtelepült négy évre a szőlőhegyen. A szőlő birtoklása, bérletének megszerzése sokat jelentett, mert a házatlan zsellérek is boreladás útján házat tudtak építeni maguknak a faluban, s többen a telkesek közül bukkannak fel. A gazdasági jólétnek az 1731-es nagy kolerajárvány vetett véget. A betegségek, az állatelhullások után mindössze 4 család maradt adózóképes. 14 család adózóképtelen, míg a többség menekült a betegségek elől. Bár a járvány viszonylag rövid ideig

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció, Településarculati kézikönyv, Településképi rendelet

tartott, de az állattelhullások miatt a szántók megművelése lehetetlenné vált. E kilátástalan időben szerzett itt birtokot Kenessey István, aki főleg magyar telepesekkel kívánta munkaerő szükségletét kielégíteni. 1766-tól ismételt a Viczay család a település többségi birtokosa, de Pallavicini örgrófnak is jelentős birtokai vannak a településen. 1853-ban a lakosság lélekszáma már 780 fő, melyből 737 magyar, 21 német és 22 izraelita. A zsidók megtelepedésének kedvezett a község jó földrajzi fekvése, valamint a köznemesi tolerancia. Pallavicini 1227 hold földjét bérbe adta, s a bérlő korát meghaladó gazdasági üzemszerűben már az ötös vetésforgót alkalmazták, és László Antal bérlő jó gazdasági felszerelésével, állattállományával, gőzcséplőgép alkalmazásával különösebb nehézségek nélkül tudta fizetni a holdankénti 20 korona földhaszonbért.

1879-ben nagy tűzvész pusztított a községben és a falu fele leégett. A falu lassan épült újjá, de 1890-ben már 908 lakosa volt a községnek. Közigazgatásilag a nagyberényi körjegyzőséghez tartozott. Az első világháborúba 95 férfi vonult hadba, és a háború után megváltással 193 kh és 357 négyszögöl mezőgazdasági ingatlant osztottak fel.

A szarvasmarhatartás elterjedésének tulajdonítható, hogy a tej értékesítésére 1925-ben megalakították a Somi Kiszármazék tejszövetkezetét, mely 1932-ig létezett, majd beolvadt a nagyberényi tejszövetkezetbe.

A második világháború sem múlt el hatástalanul, mivel a munkaképes férfi lakosság nagyobb része a fronton harcolt. A világháborút követően a településen 66 nincstelen és törpebirtokos igényelt földet, akik közül 63-an 674 kh mezőgazdasági ingatlanhoz jutottak, míg a közigazgatásilag hozzátartozó Daránypusztán Állami Gazdaság alakult.

A mezőgazdaságból feleslegessé vált munkaerő Siófokra ingázott, s egy része a fiatalságnak a városok és nagyobb települések ipari üzemeiben keresett megélhetési lehetőséget. Az 1914-től 1949-ig működő népiskola helyett 1949-ben általános iskola lett, majd 1981-től megszűnt az oktatás, mely egyben az alkotó értelmiség megszűnését is magával hozta.

A településen az 1990-es szabad választások jelentettek lényeges változást. A község vezetékes ivóvízzel történt ellátása 90%-os, valamennyi útja portalanított lett. A községben 1994-ben befejeződött a vezetékes gáz építése és a családi házak 70%-a gázfűtéssel ellátott. A községben megoldott az intézményes szemétszállítás, és a falukép is jelentősen modernizálódott.

Az Önkormányzat munkahelyteremtő beruházást eszközölni nem tud tőkehiány miatt.

Magas a munkanélküliség főleg a nők körében, de ezt ellensúlyozza, hogy nyári idényben a Balaton part vendéglátó egységei munkát ajánlanak nekik.

A községben minden infrastruktúra kiépült, a lakosság száma folyamatosan gyarapodik. Som belterületén a vezetékes ivóvízellátás 100 %, Som-Daránypusztán 90% (a Gábor-tanyai rész miatt), Som-Simonmajorban 1 család él saját házi vízrendszerrel.

Hagyományokat ápolunk és újakat teremtünk: lakók, civil szervezetek és az önkormányzat. Messzi tájakról sok érdeklődőt vonz a táj, a falusi turizmus lehetőségei, vagy a június utolsó hétvégéjén megrendezésre kerülő „Somi Süti Fesztivál”, az édes sütemények versenye. Som községben született Iványi-Grünwald Béla festőművész. Tiszteletére évente megrendezzük a „Nemzetközi Képzőművész Alkotótábort és Kiállítást”. A Községi ház kertjében áll bronz mellszobra, illetve ettől 100 m-re az emléktáblája. A Községi házban Iványi emlékszoba, Helytörténeti kiállítás, fotó-és képműkiállítás tekinthető meg munkaidőben, vagy hétvégén előzetes egyeztetés alapján. Az Ady utca-Kossuth utca sarkán található a műemlék barokk római katolikus templom. Községünk ad helyet a Somi Nagytérségi Hulladékkezelő Központnak, ami 4 megye (Veszprém, Fejér, Somogy, Tolna) 76 településének szilárd hulladékát fogadja be.

A Balaton és Siófok közelsége, az élhető környezet, a falusi turizmus lehetőségei, a vendégfogadó emberek miatt egyre többen vesznek házat és szőlőhegyi birtokot községünkben elfogadható, megfizethető áron. A megépítésre kerülő meleg vizes fürdő az év minden napján biztos felüdülést, kikapcsolódást fog biztosítani a későbbiekben.

A községben 2 élelmiszer bolt, 1 Nemzeti Dohánybolt, 1 étterem (külterület), és 3 italbolt található.

Som község Önkormányzata helyi lehetőségeit az eddigiek mellett az alábbiakkal bővítette:

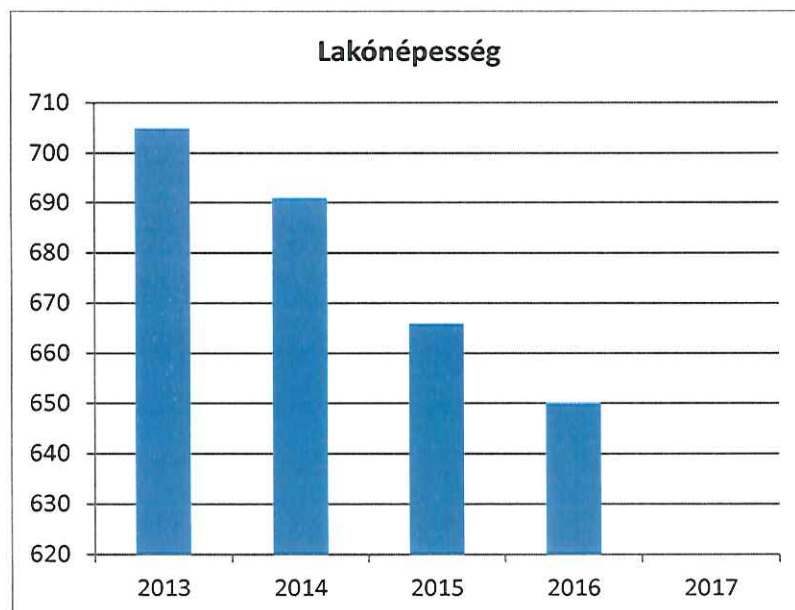
- 2014. nyarán: pályázati pénzből kialakításra került a Községi ház udvarán, egy egy lábon álló kemencés kiállítótér és mellette egy térkővel ellátott kirakodó rész, az ún. „Míves kezek” projekt keretében.
- 2014. őszén: pályázati pénzből elkészült az Ady E. u.32-höz szervesen kapcsolódó 020/1 hrsz.-ú területen a sport-és szabadidőcentrum területén az 5 épületből álló „Leitert-mester műhelye” bemutatótér, ahol a bognár, kovács, lakatos, hegesztő, hintókészítő és festő szakmák régi hagyományait, eszközeit, tárgyait lehet megtekinteni.
- 2018. májusában: megújult a Községi házban az Iványi-Grünwald Béla emlékszoba, az Iványi-Grünwald Béla Nemzetközi Képzőművész Alkotótábor festmény-gyűjteménye, a Helytörténeti kiállítás és néhai Nagy Róbert fotókiállítása.

Demográfiai adatok:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2013	705	
2014	691	98%
2015	666	96%
2016	650	98%
2017		0%

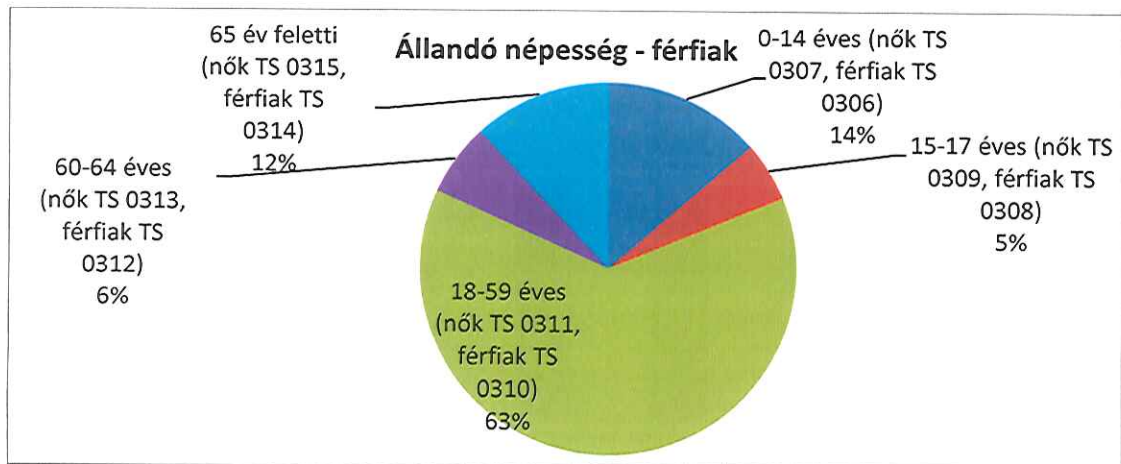
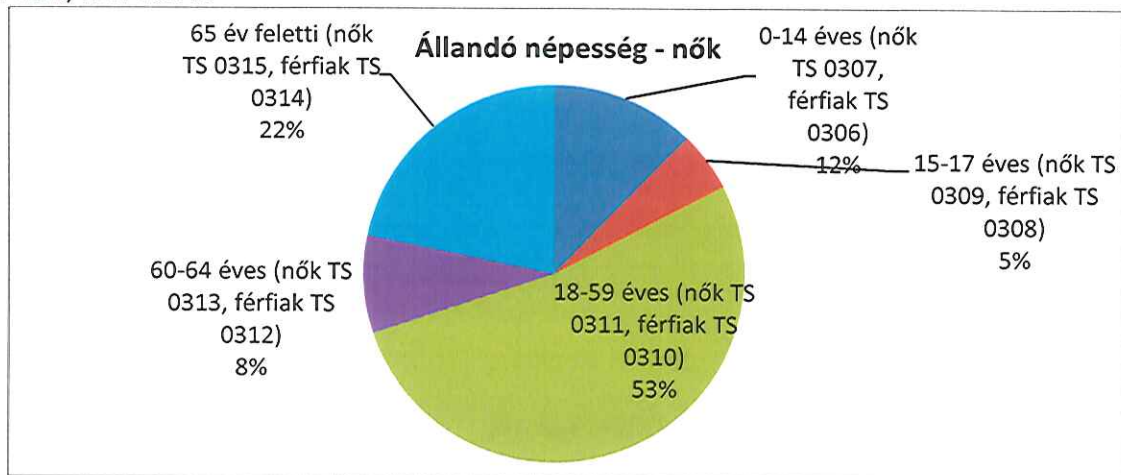
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma (nők TS 0302, férfiak TS 0301)	335	368	703	47,65%	52,35%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			17	2,42%	
0-14 éves (nők TS 0307, férfiak TS 0306)	41	50	91	5,83%	7,11%
15-17 éves (nők TS 0309, férfiak TS 0308)	17	19	36	2,42%	2,70%
18-59 éves (nők TS 0311, férfiak TS 0310)	176	232	408	25,04%	33,00%
60-64 éves (nők TS 0313, férfiak TS 0312)	28	23	51	3,98%	3,27%
65 év feletti (nők TS 0315, férfiak TS 0314)	73	44	117	10,38%	6,26%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

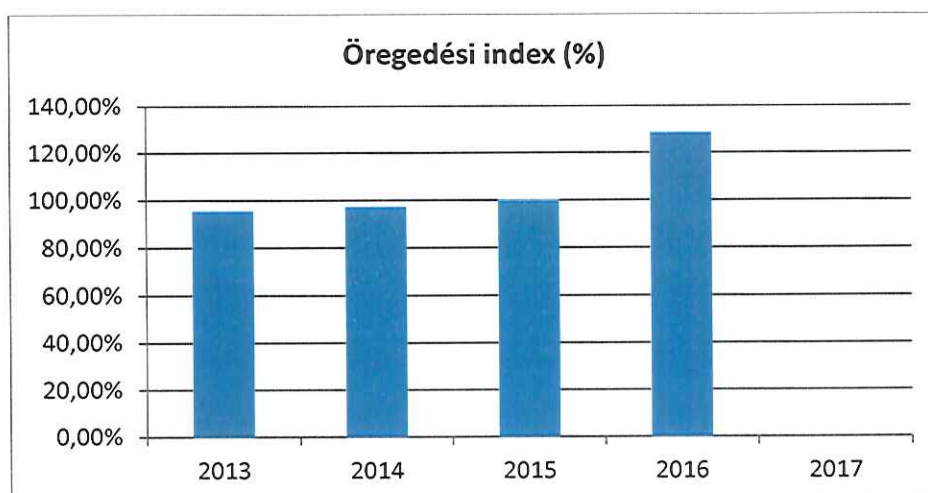
Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	5	13	8
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	4	11	7
Összesen	9	24	15

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

4. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2013	112	117	95,73%
2014	111	114	97,37%
2015	109	109	100,00%
2016	117	91	128,57%
2017			#ZÉRÓOSZTÓ!

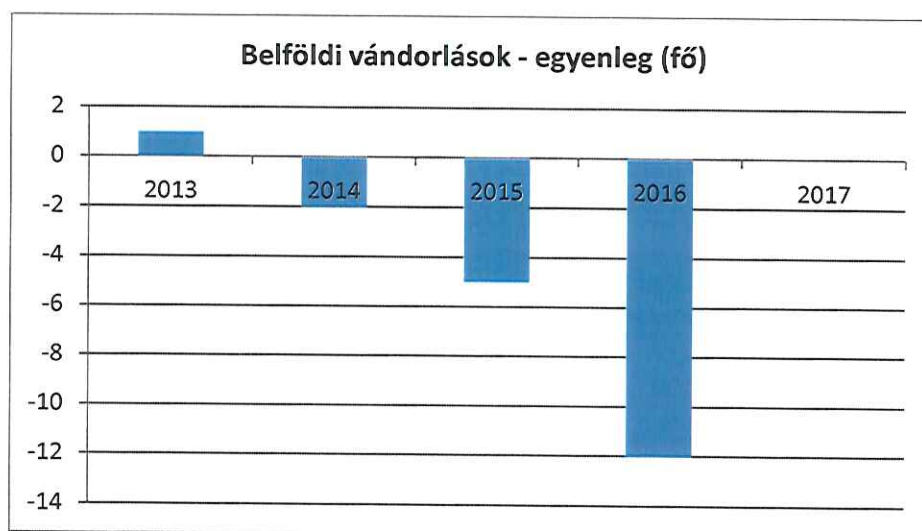
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS odavándorlás 0601)	Elvándorlás (TS elvándorlás 0601)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2013	9	8	1	1,4
2014	23	25	-2	-2,76
2015	7	12	-5	-6,93
2016	15	27	-12	-17,07
2017			0	

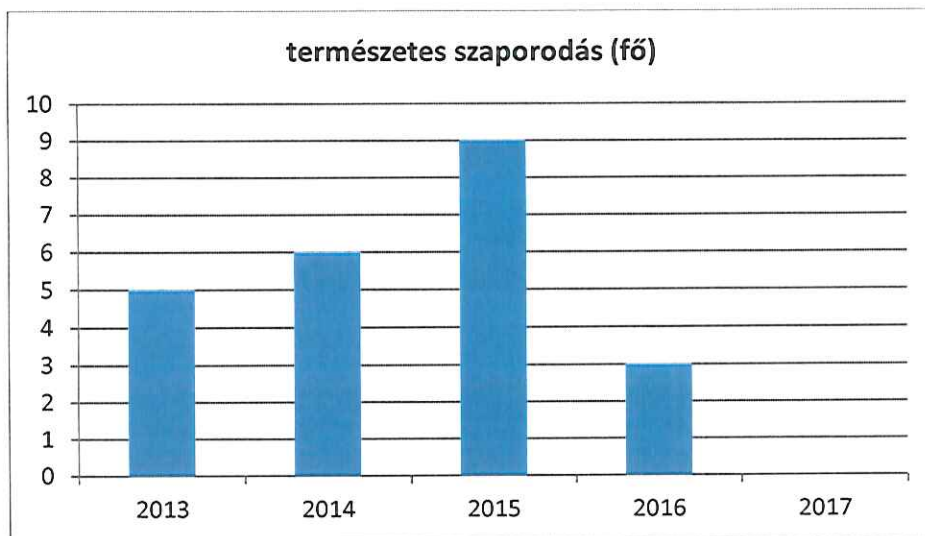
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2013	5		5
2014	6		6
2015	9		9
2016	3		3
2017			0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Som rendkívül kedvező földrajzi fekvéssel rendelkezik, a település története alapján elmondható, hogy mezőgazdasági múltunk – azon belül a szőlőtermesztés – kiemeli a községet a környező falvak közül. Különösen kiemelkedő pozitívum a Balatonhoz való közelség, valamint a községet átszelő 65-ös főút, mely közvetlen utat jelent Siófokra. A községet körülvevő dombok és erdők ritka természeti kincseink, mely vonzó lehet a turisták számára. Az infrastruktúra fejlettsége lehetőséget ad nagyobb cégek és vállalkozások letelepítésére, a község további bővítésére, esetleges pályázati lehetőségek kiaknázására.

Mindezen tényezők és lehetőségek nagyban befolyásolják az öt kiemelt célcsoport (gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők, valamint romák és mélyszegénységben élők) problémáinak hatékony orvoslását. Feladatunk tehát, hogy a helyi sajátosságokat kihasználva minél kedvezőbb életfeltételeket biztosítsunk a somi lakosságnak és segítséget nyújtsunk a szociális vagy egyéb hátrányban szenvedőknek.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden települési állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Som Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településben élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Som Község Önkormányzatának célja, hogy Som olyan település legyen, ahol érvényesül az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzübeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.),
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.),
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.),
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: nemzetiségi törvény),
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.),
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gytv.),
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

2017-ben a Képviselő-testület elfogadta a szociális ellátásokról szóló 1/2017. (I. 27.) önkormányzati rendeletét, melyet a 8/2017. (VII. 19.) önkormányzati rendeletével módosított. A rendeletek célja, hogy községünkben olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeleteket az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

Az esélyegyenlőség biztosításával összefüggő etikai elvek

•Megkülönböztetés tilalma, egyenlő bánásmód elve

A közszolgáltatások működésében meg kell előzni az állampolgárok hátrányos megkülönböztetését.

A megkülönböztetés tilalma vonatkozik a lakosok bármilyen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti diszkriminációjára.

•Az emberi méltóság tiszteletben tartása

Az állampolgárok emberi értékük, méltóságuk, egyediségük alapján tiszteletet érdemelnek, érdekeiket figyelembe véve olyan körülményeket és légkört kell kialakítani, melyek ezeknek az alapvető értékeknek a megszerzését és megerősítését szolgálják.

•Szolidaritás

A társadalom számára minden állampolgár egyformán értékes, ezért a város minden közösségének és polgárának érdeke a szolidaritás erősítése, mely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit. A rászoruló embernek megfelelő hozzáférést kell biztosítani az erőforrásokhoz, szolgáltatásokhoz abból a célból, hogy maga is el tudja végezni feladatait, meg tudja birkózni a nehézségekkel.

•Méltányosság és rugalmas ellátás

A megkülönböztetés tilalma nem old fel minden létező egyenlőtlenséget. Olyan pozitív méltányos és rugalmas intézkedéseket kell kidolgozni, melyek elősegítik az érintettek társadalmi pozíciójának, életminőségének javulását.

Az esélyegyenlőség biztosításával összefüggő fenntartói tevékenységek, felelőségek az esélyegyenlőségi célok elérése érdekében a kötelezettségek meghatározása:

• a kötelezettségek teljesítéséért felelős személyek kijelölése, akiknek feladata:

- a.) a Program megvalósításának koordinálása,
- b.) a Program végrehajtásának nyomon követése,
- c.) az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása;

• a Program nyilvánosságának biztosítása;

• a Program megvalósításában érintett intézmények vezetőinek tájékoztatása;

• esélyegyenlőségi kockázatok kezelése, intézkedési tervek készítése, értékelése, folyamatos korrekciója;

• fejlesztési célok időrendi prioritásának kialakítása, a mérhetőséget lehetővé tevő indikátorok meghatározása;

• az esélyegyenlőség javításához kapcsolódó prioritási sorrend meghatározása;

• az eredmények nyilvánosságra hozásakor a személyes adatok védelmének maximális érvényesítése;

• a település döntéshozóinak kétfévente történő tájékoztatása a megvalósításról.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik leg súlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától.” A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhöz tartoznak.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A KSH adatai alapján 2016-ban a nyilvántartott álláskeresők száma 27 fő (2013-ban 36 fő) a munkanélküliségi ráta 2016-ban 5,4%-os (2013-ban 7,12%) volt. A munkanélküliségi ráta csökkent.

7. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

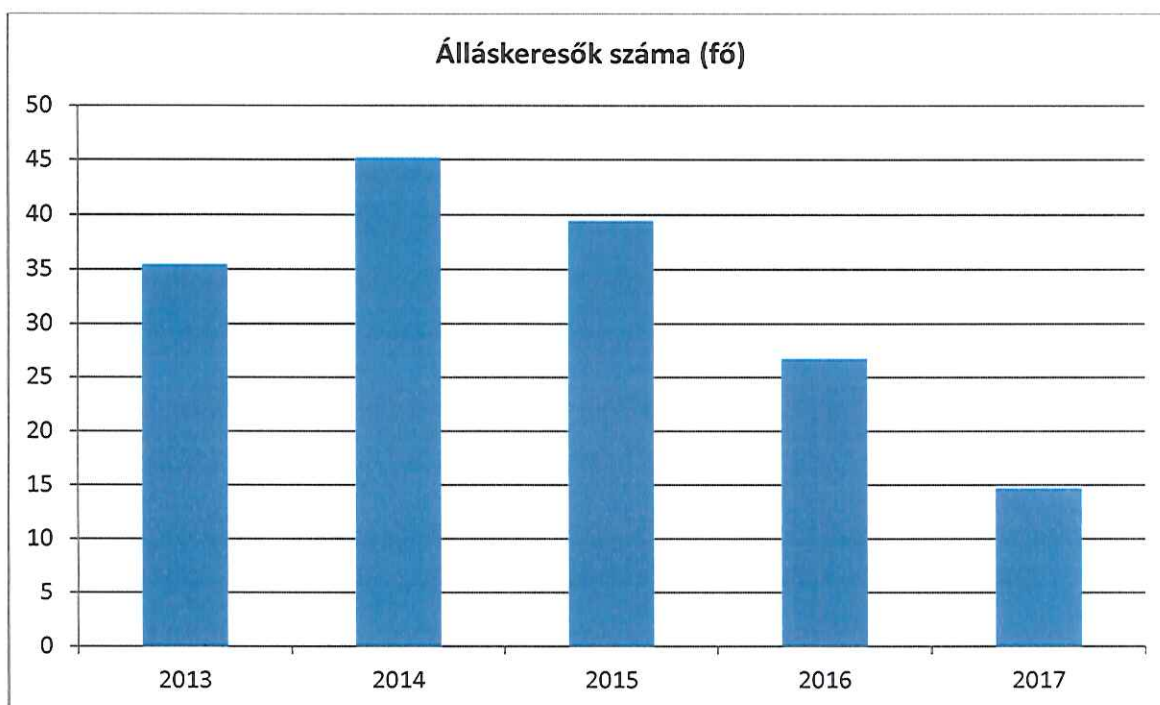
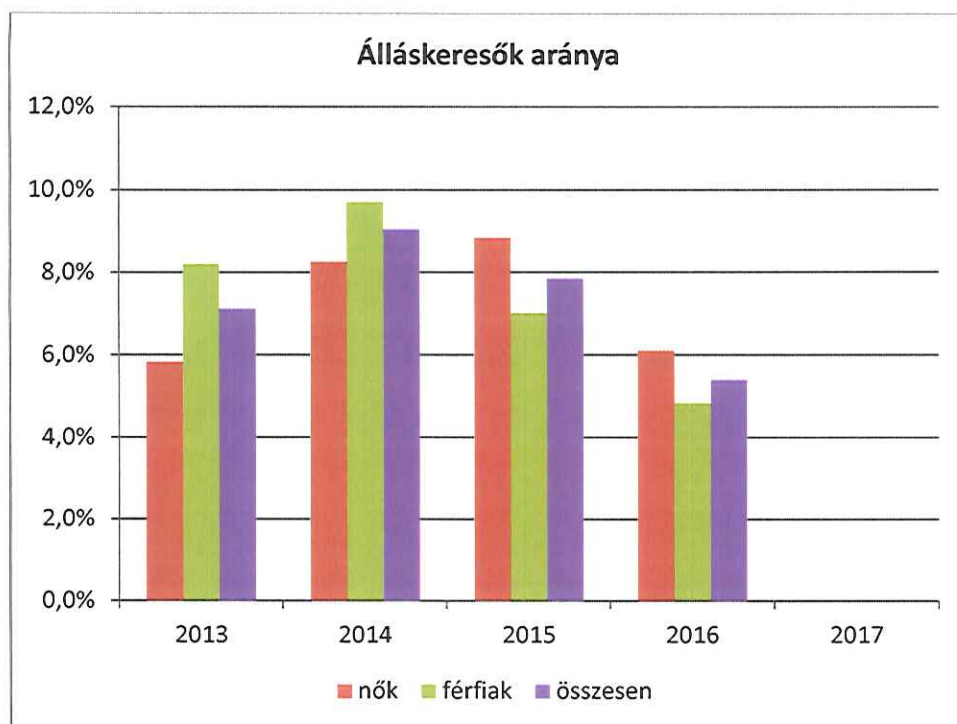
Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Nő (TS 0804)	Férfi (TS 0803)	Összesen	Nő (TS 0802)		Férfi (TS 0801)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	227	271	498	13	5,8%	22	8,2%	36	7,1%
2014	227	273	500	19	8,3%	27	9,7%	45	9,1%
2015	229	274	503	20	8,8%	19	7,0%	40	7,9%
2016	221	274	495	14	6,1%	13	4,8%	27	5,4%
2017			0	9	#####	9	#####	18	#####

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

8. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2013	2014	2015	2016	2017
		35,5	45,25	39,5	26,75	14,75
20 év alatti (TS 1002)	Fő	1	1	2	1	1
	%	1,4%	1,7%	5,1%	1,9%	3,4%
20-24 év (TS 1003)	Fő	5	10	10	5	5
	%	12,7%	21,5%	24,1%	19,6%	30,5%
25-29 év (TS 1004)	Fő	5	6	3	3	2
	%	14,8%	12,7%	8,2%	10,3%	10,2%
30-34 év (TS 1005)	Fő	2	2	1	1	1
	%	6,3%	3,9%	1,9%	3,7%	3,4%
35-39 év (TS 1006)	Fő	7	5	5	3	
	%	20,4%	10,5%	12,0%	9,3%	0,0%
40-44 év (TS 1007)	Fő	4	5	3	3	4
	%	10,6%	11,0%	7,6%	12,1%	25,4%
45-49 év (TS 1008)	Fő	3	6	6	5	2
	%	7,0%	12,2%	13,9%	18,7%	13,6%
50-54 év (TS 1009)	Fő	2	5	3	3	1
	%	6,3%	9,9%	7,6%	9,3%	3,4%
55-59 év (TS 1010)	Fő	5	4	3	2	2
	%	14,8%	9,4%	7,0%	7,5%	10,2%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	2	3	5	2	
	%	5,6%	7,2%	12,7%	7,5%	0,0%

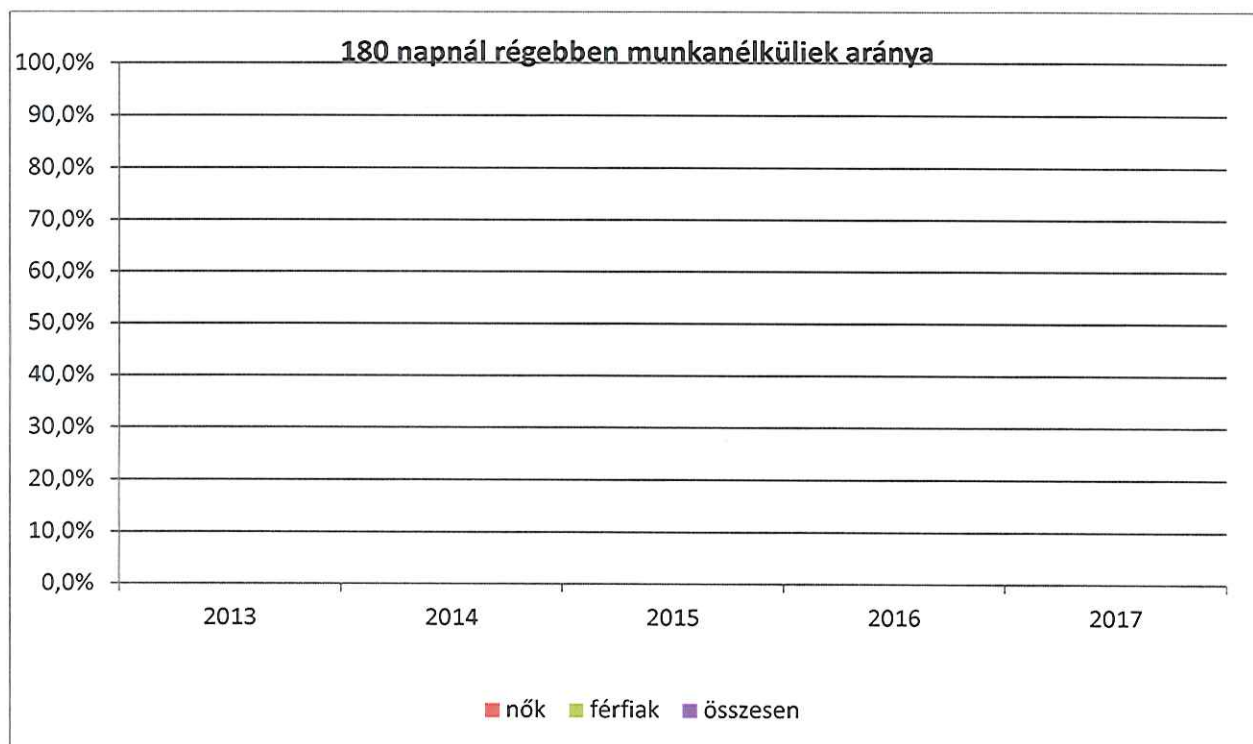
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

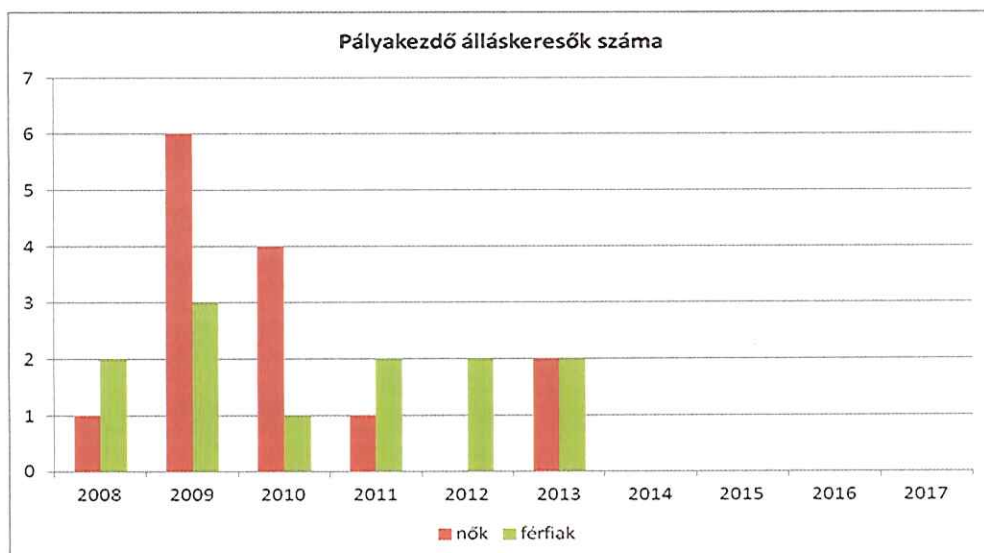

9. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állásukeresők száma és aránya

Év	Nyilvántartott állásukeresők/regisztrált munkanélküliek száma			180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állásukeresők/regisztrált munkanélküliek száma					
	fő			fő			%		
	Nő (TS 0802)	Férfi (TS 0801)	Összesen	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen
2013	13	22	36			0	0,0%	0,0%	0,0%
2014	19	27	45			0	0,0%	0,0%	0,0%
2015	20	19	40			0	0,0%	0,0%	0,0%
2016	14	13	27			0	0,0%	0,0%	0,0%
2017	9	9	18			0	0,0%	0,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

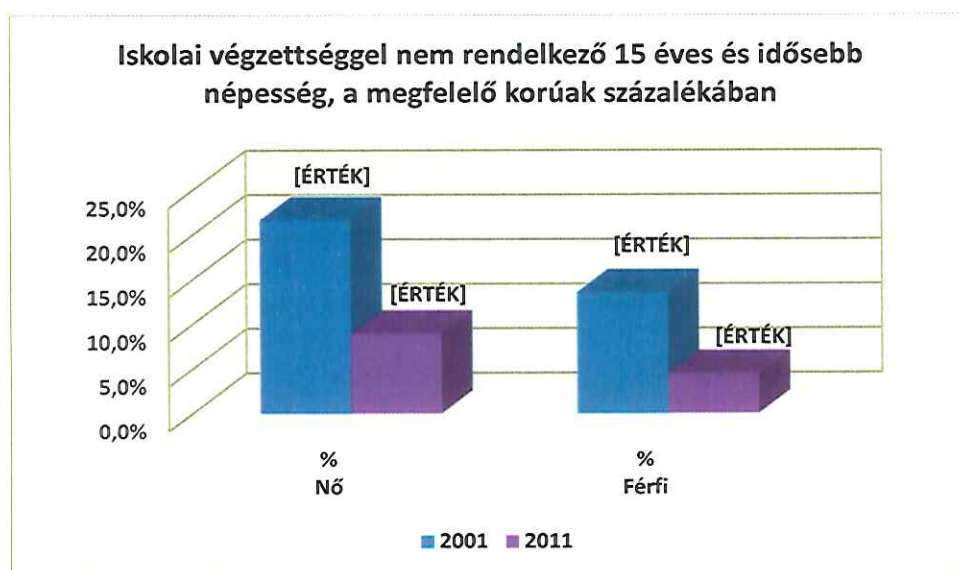

10. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Nő (TS 1602)	Férfi (TS 1601)	Nő	Férfi
	%	%	%	%
2001	78,3%	86,4%	21,7%	13,6%
2011	91,0%	95,5%	9,0%	4,5%

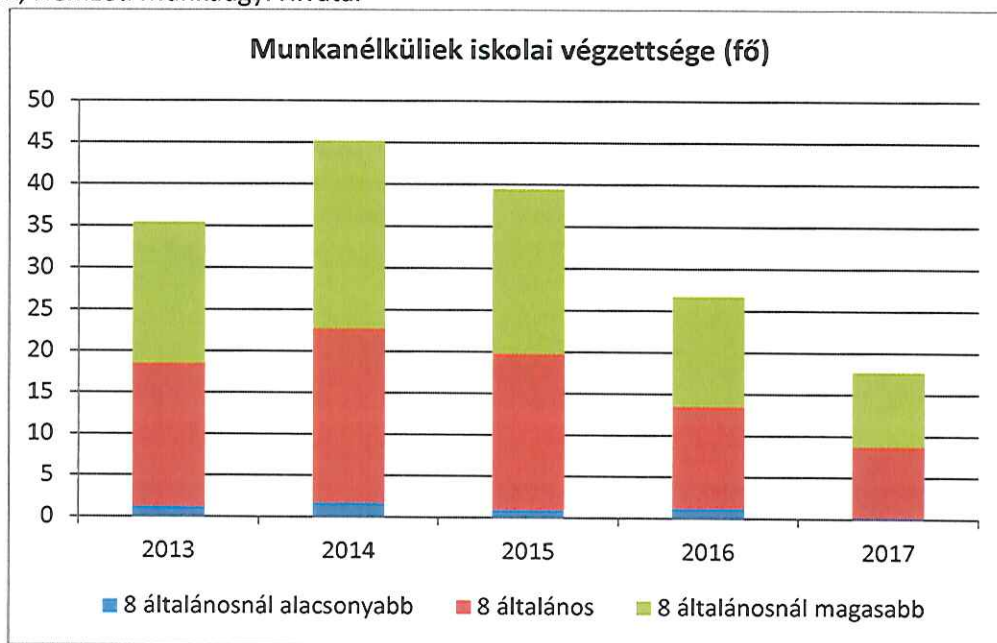
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

11. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	36	1	3,5%	17	48,6%	17	47,9%
2014	45	2	3,9%	21	46,4%	23	49,7%
2015	40	1	2,5%	19	47,5%	20	50,0%
2016	27	1	4,7%	12	45,8%	13	49,5%
2017	18	0	1,4%	9	47,9%	9	50,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

2017-ben összesen 8 fő munkanélküli dolgozott közfoglalkoztatásban. A közfoglalkoztatottak községünkben az iskolai végzettségének megfelelő munkakört tudtunk biztosítani.

Komoly probléma, hogy egy országos adat szerint a 16 év feletti lakosság 51 %-a még mindig digitálisan írástudatlan. Különösen nagy a lemaradás – az idősök mellett – a munkanélküliek, a hátrányos helyzetűek, a kistelepüléseken élők és alacsony végzettségűek körében, akiket szinte csak a felnőttképzés keretében lehet megszólítani.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

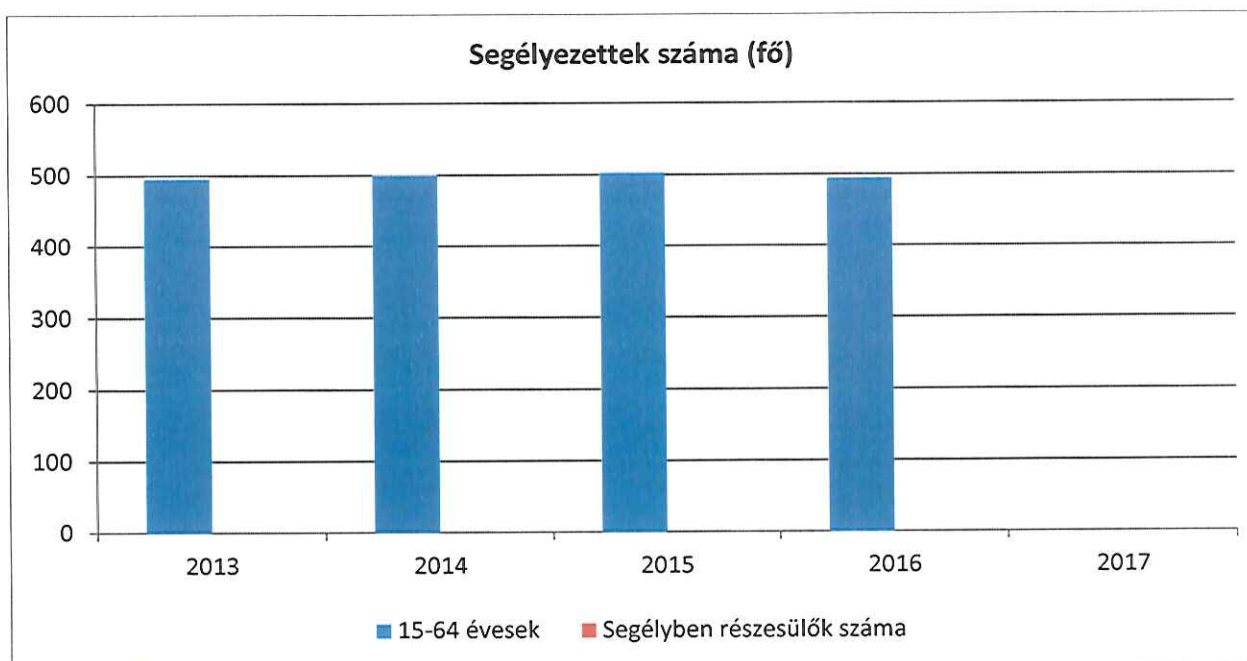
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családoknak teljesen ingyenes az étkeztetés és a tankönyvekért sem kell fizetniük.

Az aktív korúak ellátása 2015. március 1-től a Járási Hivatalok hatáskörébe tartozik

12. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2013	496		0,0%
2014	500	0	0,1%
2015	503	1	0,2%
2016	495	1	0,2%
2017			#ZÉRÓOSZTÓ!

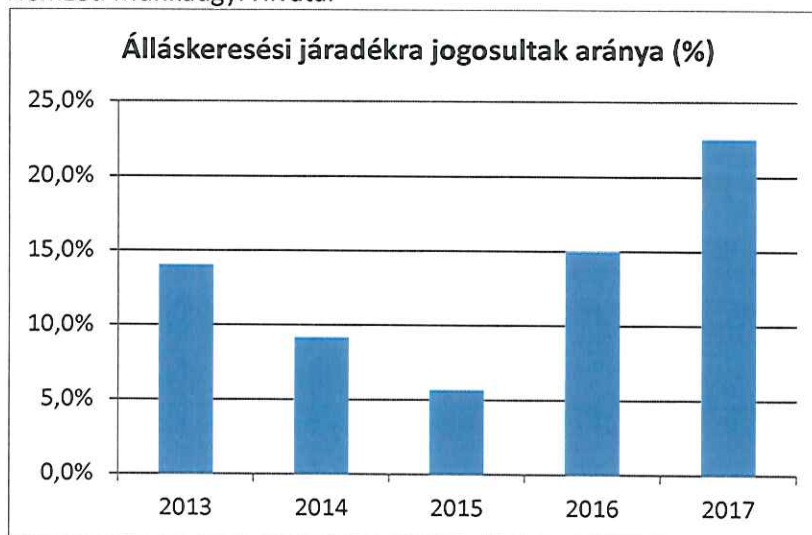
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

13. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

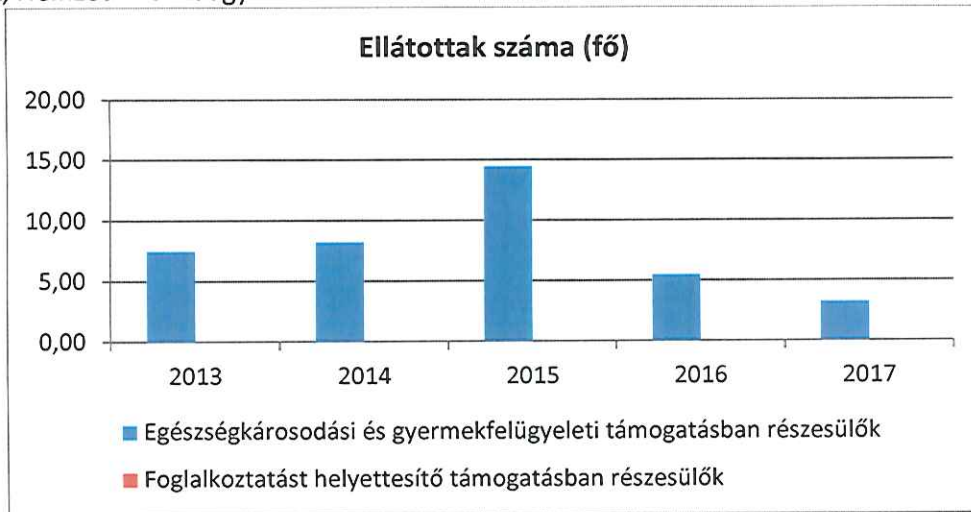
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2013	35,50	5,00	14,1%
2014	46,25	4,25	9,2%
2015	39,50	2,25	5,7%
2016	25,00	3,75	15,0%
2017	17,75	4,00	22,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

14. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2016. márc. 1-től (TS 5401) (2015. február 28.-ig rendszeres szociális segélyben részesülők (TS 1401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési segély - TS 7015 negyedévek átlagában számolva)	
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	7,50	1,51%		0,00%
2014	8,25	1,65%		0,00%
2015	14,50	2,88%		0,00%
2016	5,50	1,11%		0,00%
2017	3,25	#ZÉRÓOSZTÓ!		0,00%

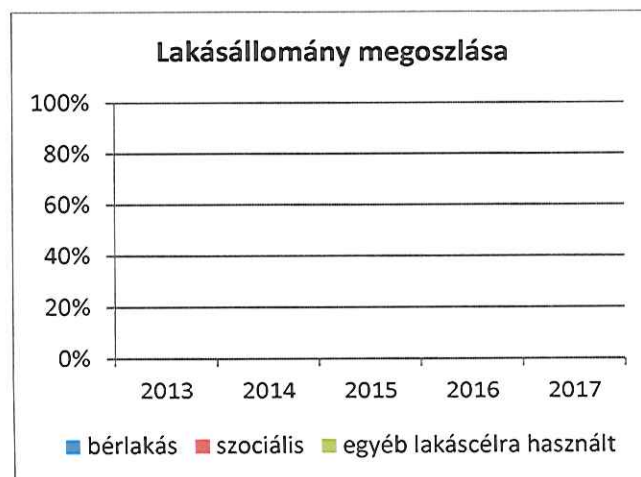
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

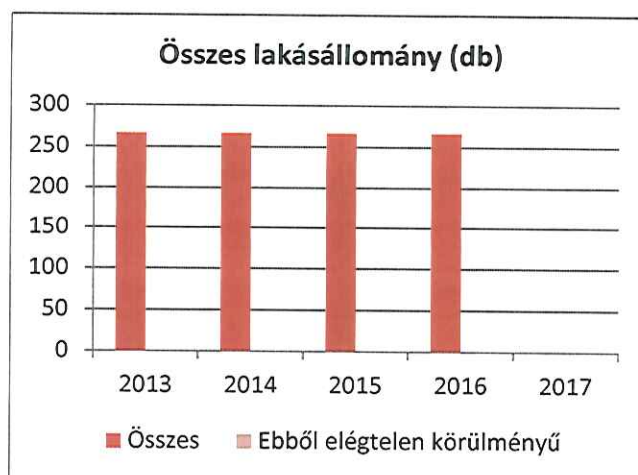
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, elsősorban a lakhatást segítő támogatásokat, ill. hozzáférést. Somban nincs bérlet, szociális lakás, és egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlan. Hajléktalan nincs a településen.

15. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlet állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2013	267	0	0	0	0	0	0	0
2014	267	0	0	0	0	0	0	0
2015	267	0	0	0	0	0	0	0
2016	267	0	0	0	0	0	0	0
2017								

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

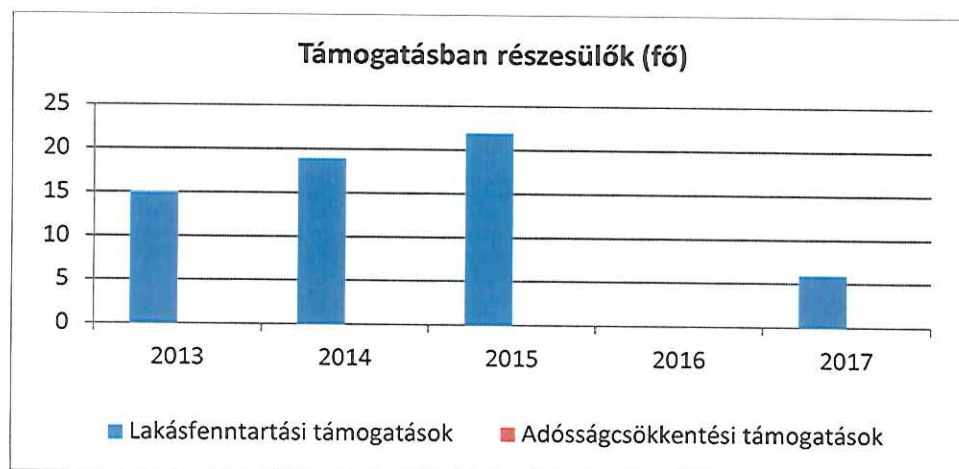

16. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Összesen adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2013	15	0
2014	19	0
2015	22	0
2016	0	0
2017	6	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi szociális rendelet értelmében rendszeres lakásfenntartási támogatás adható a szociálisan rászorulóknak részére a háztartás tagjai által lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás, amely a villanyáram-, víz- és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és szemétszállítás költségeihez nyújtható. A rendszeres lakásfenntartási támogatás természetbeni szociális ellátás formájában nyújtható, a támogatás folyósítása a közüzemi szolgáltató részére történik.

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Tapasztaljuk, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése.

A legveszélyeztetettebb csoportok a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő, kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok, a hajléktalansággal veszélyeztetett (pl. kilakoltatás előtt álló családok), a lakásfenntartási nehézséggel küzdők, a lakhatással összefüggő adósságot felhalmozott háztartások és súlyos betegséggel küzdő családok.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Somban jelentős roma kisebbség nem elszigetelten él, hanem a többségi lakossággal közösen. Telepek, szegregátumok nincsenek a községben.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A somi lakosok a közszolgáltatások némelyikét helyben eléri. Az Önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja. Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

A népesség egészségügyi helyzetére jellemző, hogy egyes népbetegségek, mint a magas vérnyomás, a szív- és érrendszeri elváltozások 2009. évben a népesség 22,8%-át érintette, 2011. évben ez a szám 29,6% -ra változott. Az emésztőszervi és az anyagcsere betegségek aránya is magas. A háziiorvosi egészségügyi statisztikák alapján megállapítható, hogy az ún. belgyógyászati megbetegedések fordulnak elő leggyakrabban (magas vérnyomás, különböző szívbetegségek, anyagcsere-kórképek, cukorbetegség, rosszindulatú daganatok). A gyermekek esetében továbbra is az asztma (26,7%), az általános immunrendszer elváltozásai (20,5%), a bőr speciális immunrendszerének gyulladásos állapota (19,1%), valamint a táplálkozási és anyagcsere megbetegedések a legjellemzőbbek (15,4%).

Az egészségügyi ellátás biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziiorvosi,
- fogorvosi alapellátás,
- védőnői ellátás.

A községben nincs napi szinten háziiorvosi ellátás. Hetente kétszer a szomszédos településről, Nagyberényből jön a háziorvos, aki a felnőtt és a gyermek betegeket egyaránt ellátja.

Fogorvosi alapellátás működik a településen, hétfőtől-péntekig. Fogászati szűrést, iskolaegészségügyi feladatot is végez az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskola fogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

Az 1 körzeti védőnő a község egészét lefedi, az érintett családok (anyák, várandósok, gyermekek) részére elérhető.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoporthoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

17. számú táblázat – Orvosi ellátás

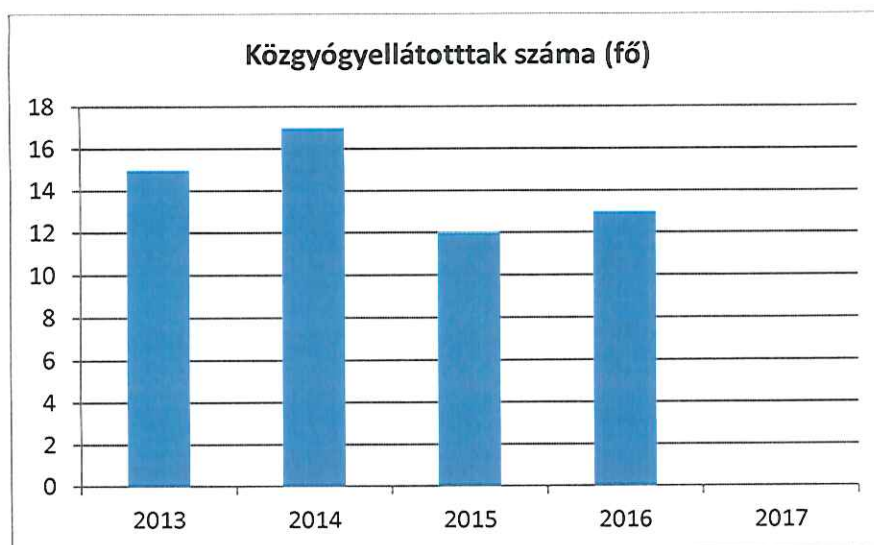
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2013	1		
2014	1		
2015	1		
2016	1		
2017	1		

Forrás: TeIR, KSH Tstar

18. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2013	15
2014	17
2015	12
2016	13
2017	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.7 Közfogygy viszonyok, helyi közélet bemutatása

SOM KÖZSÉG CIVIL SZERVEZETEI

„SOM KÖZSÉGÉRT” ALAPÍTVÁNY

Vezetője: Borza Mária

Alapítás: 1998.

Célja: haladó hagyományok ápolása megőrzése, fiatalok szabadidős tevékenységének támogatása, tehetséges és rászoruló tanulók tanulmányainak segítése, a község történetének kutatása

„EGYMÁSÉRT” EGYESÜLET

Vezetője: ifj. Lenkey Tibor

Alapítás: 1999.

Célja: a szabadidős, sport- és kulturális tevékenységek tervezése, szervezése, biztosítása nemcsak a tagság, hanem minden érdeklődő részére, a "házhoz megy a Mikulás" akció/minden évben, minden 0-10 éves gyerekekhez/ lebonyolítása

EGYSÉGES SOMÉRT ALAPÍTVÁNY

Alapítás: 2017.

Vezetője: Szabóné Österreicher Julianna

Célja: a hagyományok ápolása, szabadidős tevékenységek szervezése és a lakosok összefogásának erősítése.

VÖRÖSKERESZT HELYI SZERVEZETE

Vezetője: Sutyor Zoltánné

Célja: sajátos eszközeivel segíteni az egészségmegőrzést, a rászorulóknak eseti és egyedi támogatása, időskorúakkal való törődés, véradások szervezése, lebonyolítása

A Közfogygy ház ad helyet a helyi könyvtárnak, nagytermében rendezvényeket (nemzeti és helyi ünnepekre való készülés, illetve azok lebonyolítása, farsangi jelmezbál, március 15-i ünnepség, Iványi-émlékműkoszorúzás), esküvőket tartanak. Itt találhatók a civil szervezetek helyiségei, tetőtérben a helytörténeti kiállítás látható, valamint a könyvtár mellett az Iványi-Grünwald emlékszoba tekinthető meg. Az épületben több irodahelyiség is található.

Az Ady Endre u. 32/A. szám alatti ingatlan ad helyet az ún. "Kreatív tér"-nek, ahol megrendezésre kerül a nemzetközi Iványi-Grünwald Béla Képzőművész Alkotótábor bentlakással, műteremmel, a régi kultúrteremben kiállítótérrel.

Az Önkormányzat minden év február első hetében a Községi ház nagytermében lakossági fórumot tart az éves tervekről, elképzelésekről.

Minden évben megrendezésre kerülnek: falunap, süti fesztivál, elszármazottak találkozója (06.hó utolsó szombat); községi búcsú (augusztus 20-a előtti vasárnap); szép korúak köszöntése (szeptember), házhoz megy a Mikulás, karácsonyi ünnepség.

Mindezek lebonyolításában részt vesz:

"Egymásért" Egyesület Som

"Som Községért" Alapítvány.

A Községi ház Könyvtárában minden szombaton foglalkozást tart a Nyugdíjas csoport, amit az „Egymásért” Egyesület patronál. (kézimunkák, olvasóköri foglalkozások, kiállítások).

Adományozást a Vöröskereszt, a családsegítők és a "Som Községért" Alapítvány évente többször szervez, de sokszor nem publikáljuk, nehogy a megajándékozottaknak kellemetlen legyen.

A községünkben jellemző az önkéntes munka. A nyugdíjasok évente a község közterületeit virágosítják társadalmi munkában.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy Som községben hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak.

A magyarországi romák kétségtől az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben, lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük sem jó. A rizikófaktorok közül a dohányzás, a magas vérnyomás, valamint táplálkozási problémák, és a prevenció hiánya egyértelműen az egészségi állapotot befolyásoló tényezőnek bizonyulnak.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) számú határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Som községben nincs bölcsőde, óvoda, iskola. A gyermekek nagyobb létszámban a szomszédos községbe, Ságvára járnak, kisebb létszámban Nagyberénybe és Siófokra. A bölcsődés és óvodás gyermekeket a Ságvár és Környéke Többcélú Társulás által fenntartott busz szállítja reggel és délután.

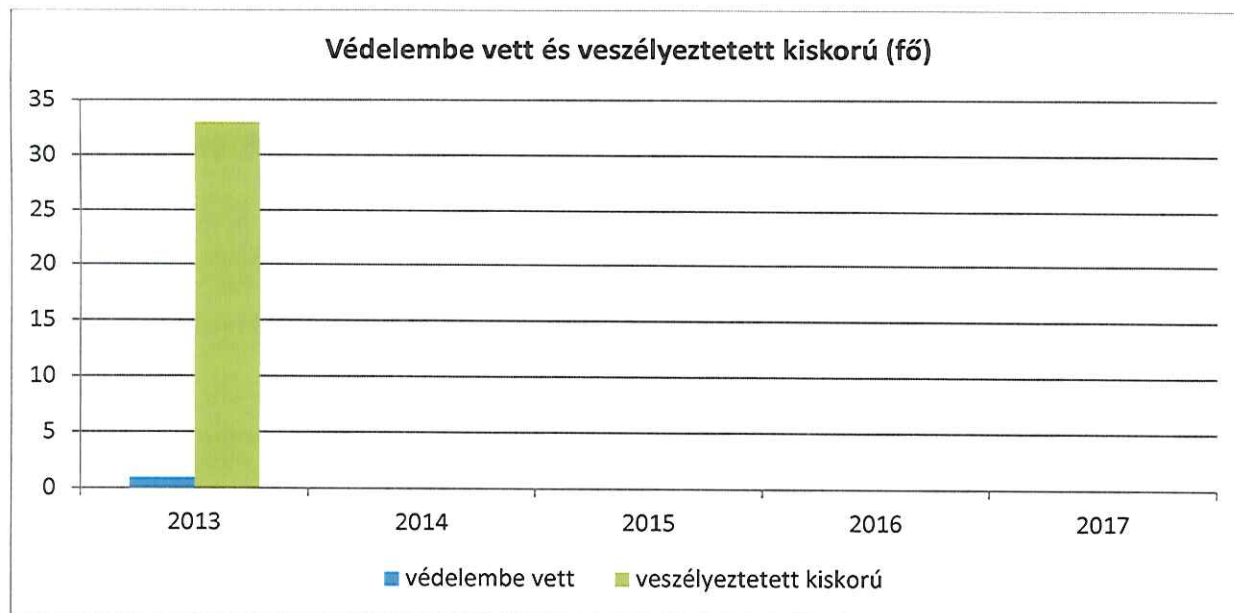
A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Községünkben a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek.

19. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2013	1	33
2014	8	32
2015	2	19
2016	0	13
2017	3	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

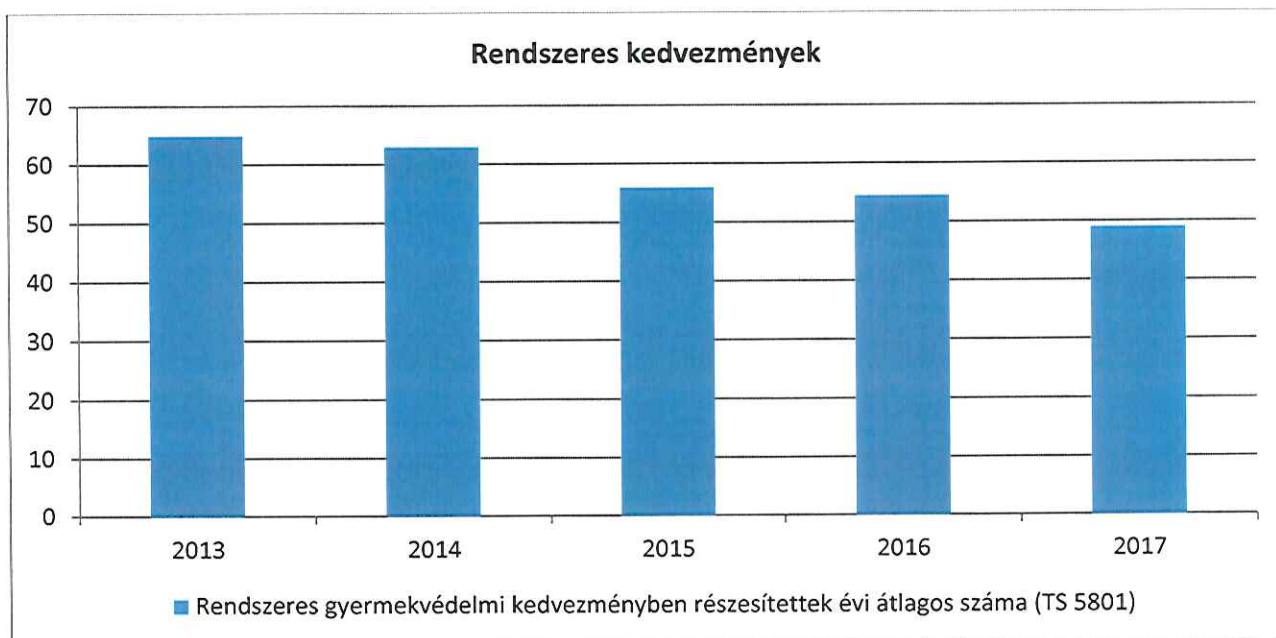
A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

20. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2013	65
2014	63
2015	56
2016	55
2017	49

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Som községben nincs ilyen jellegű probléma.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 67/A. §-a határozza meg. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettség tényezői halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet:

A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magában.

A család szétesése:

Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya:

Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi- oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban:

A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérre is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja:

A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara:

A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségük miatt rendszeresen gyógyszert fogyasztó kisgyermekkel.

Bántalmazás:

Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

Csökkenést mutat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma. 2013-ban mintegy 65 gyermek volt, 2017. évben 49 gyermek.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzati társulásban szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen étkezhet. Valamennyi normatív támogatásra jogosult gyermekétkezési lehetősége biztosított volt.

A gyermekek védelmét szolgálják a

- pénzbeli és természetbeni ellátások: a szociálisan rászorulókat által igénybe a szociális ellátásokról szóló módosított 8/2017. (VII. 19.) önkormányzati rendelet
- gyermekjóléti alapellátások: a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szervezi, a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkező kliensek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelemben vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenció munkája első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. Az összetétele sokszínű, minden olyan intézmény, hatóság, civil szervezet részt vesz benne, akik szakmai munkájuk során kapcsolatban állnak a gyermekekkel. Együttműködnek, egymást kölcsönösen tájékoztatják. Jelenleg egy családgondozó látja el Ságváron, Somban és Nyímben a feladatokat.

Megoldott az óvodáskorú és az általános iskoláskorú gyermekek elhelyezése.

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. A bölcsődékben, óvodákban, általános iskolában zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki. A közoktatási intézményekben a tanórán kívüli tevékenységek jelentős része az egészség megőrzését, a betegségek megelőzését célozta.

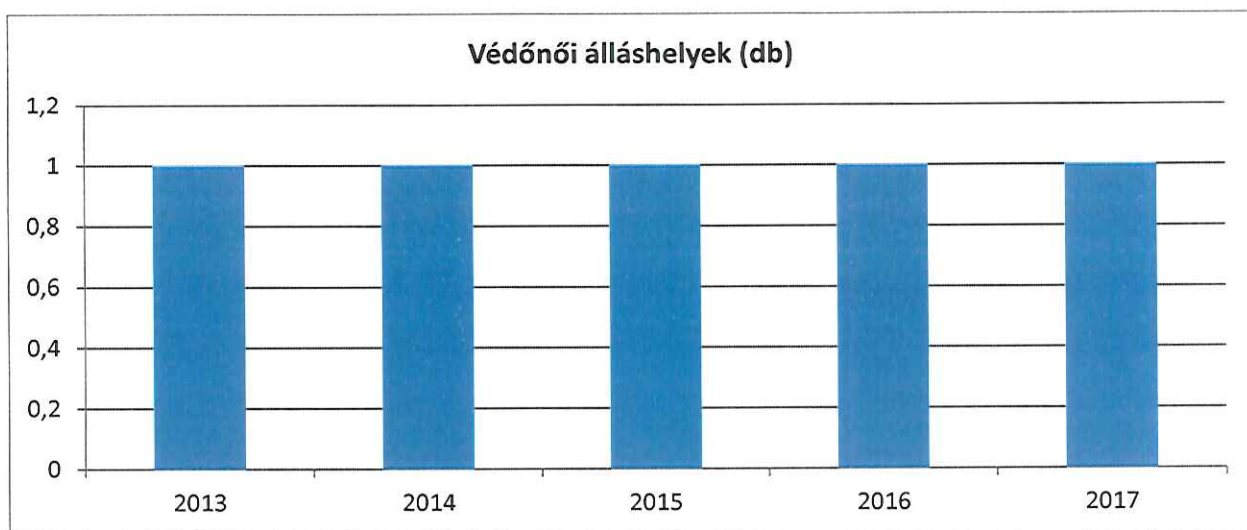
A védőnőhöz családlátogatásai során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

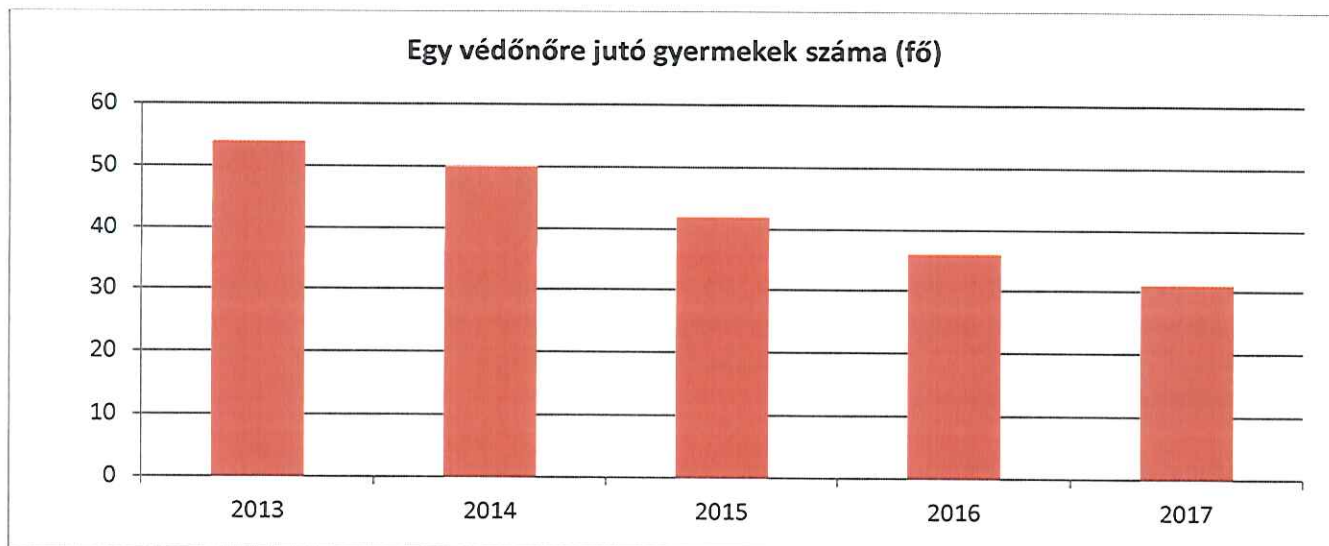
Krízishelyzet esetén a Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat áll rendelkezésre.

21. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2013	1	54
2014	1	50
2015	1	42
2016	1	36
2017	1	31

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.

A hátrányos, ill. halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik. 2017. december 31-i állapot szerint 38 gyermek volt hátrányos helyzetű (3 fő jogviszonnyal nem rendelkezik, 8 fő óvodás, 21 fő általános iskolás és 6 gyermek középfokú oktatási intézmény tanulója). Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nem volt a településen.

2017. december 31-én nem járt somi kisgyerek a ságvári bölcsődébe.

Mivel Somban sem óvoda, sem általános iskola nincsen az alábbi táblázatok a Ságvári Bóbita Óvoda és Bölcsőde és a Ságvári Szilárd Áron Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola összesített adatait tartalmazza.

22. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db
Az óvoda telephelyeinek száma	1
Hány településről járnak be a gyermekek	3
Óvodai férőhelyek száma	90
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógyneveléssel együtt)	3

Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30-17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	2 hét augusztusban	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6+1	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	7	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gonдозónő	3	0
Kisegítő személyzet	1 fő pedagógiai asszisztens	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

23. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

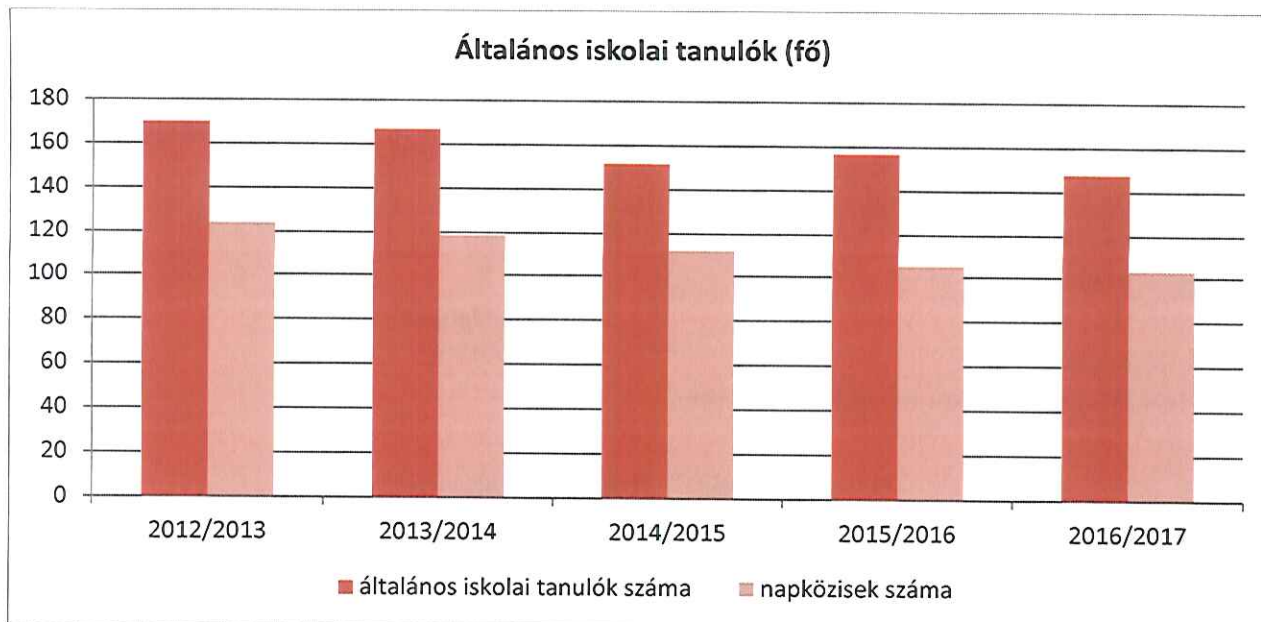
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyermekcsoportok száma gyógypedagógiai nevelésben (TS 2501)
2013	60	3	90	1	68	0
2014	55	3	90	1	68	0
2015		3	90	1	67	0
2016		3	90	1	63	0
2017		3	90	1	67	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

24. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2012/2013	85	85	170	124	72,9%
2013/2014	90	77	167	119	71,3%
2014/2015	83	69	152	112	73,7%
2015/2016	87	70	157	105	66,9%
2016/2017	84	64	148	103	69,6%

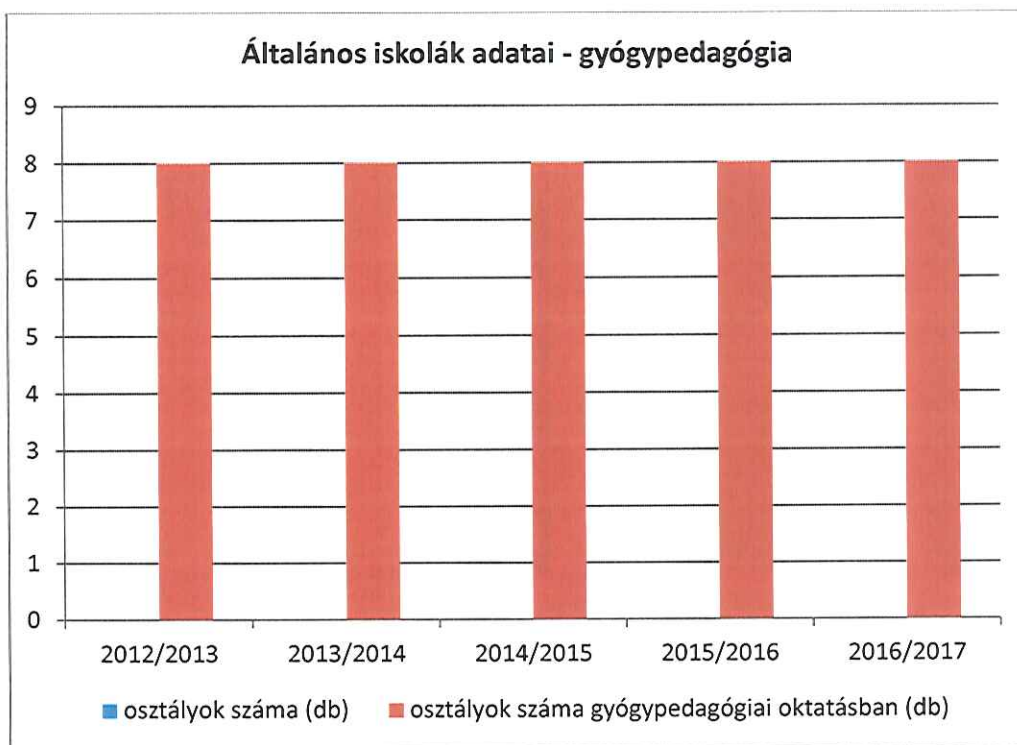
Forrás: TeIR, KSH Tstar

25. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2012/2013	0	8	1
2013/2014	0	8	1
2014/2015	0	8	1
2015/2016	0	8	1
2016/2017	0	8	1

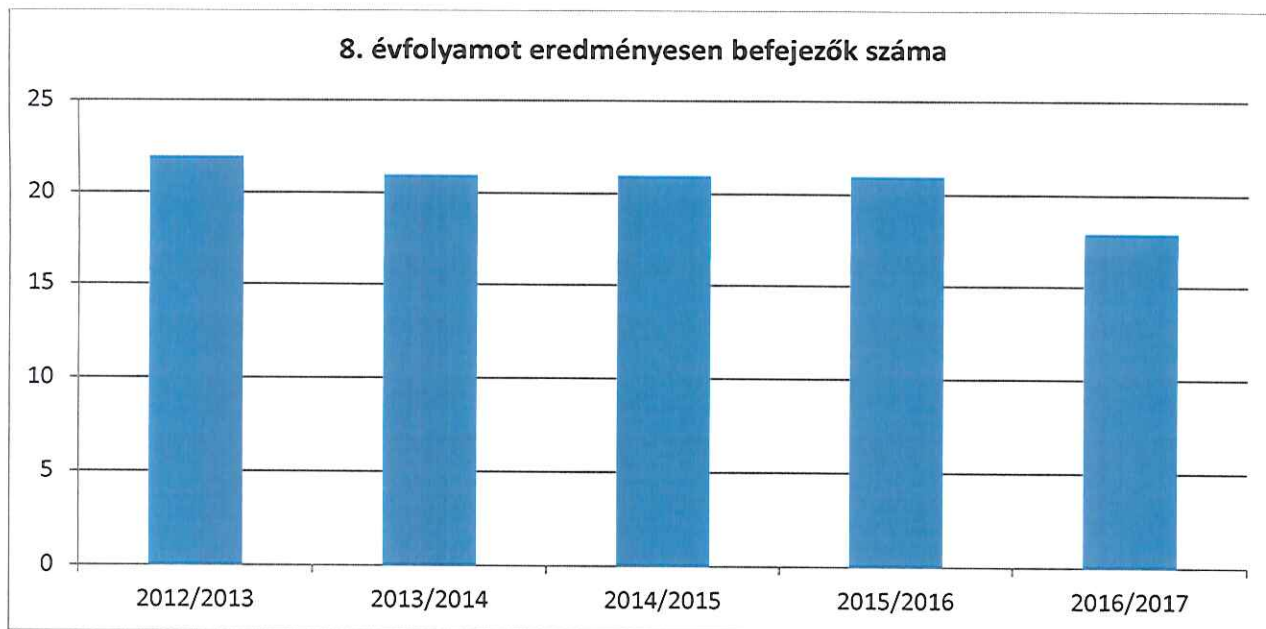
Forrás: TeIR, KSH Tstar

**26. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen
befejezettek a nappali oktatásban**

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2012/2013	22
2013/2014	21
2014/2015	21
2015/2016	21
2016/2017	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

Egyre elterjedtebb, hogy maguk a köznevelési, gyermekjóléti intézmények adomány gyűjtési programokat szerveznek vagy részt vesznek adomány kiosztásában.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.

A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkeznek a problémák tekintetében.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg a 2016-os évre vonatkozóan:

- a település állandó népességének 16,64%-a 65 év feletti, ebből 10,38% nő
- a női lakosok többsége (29,02%-a) 18-64 éves, tehát aktív korú (204 fő);
- a 221 munkavállalási korú nő közül 207 fő munkavállaló és 14 fő munkanélküli
- a nyugdíjas nők száma 102 fő
- az állandó népesség 47,65%-a nő.

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Az állandó népességen belül a nők aránya a vizsgált időszakban 47,65 % volt.

Községünkben a női munkanélküliek aránya és száma az alábbiak szerint alakult 2016-ban:

- a nyilvántartott álláskereső száma 14 fő, a munkavállalási korú lakónépesség 6,2 %-a.

A nem szerinti megosztásban a női munkanélküliek aránya a meghatározó.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

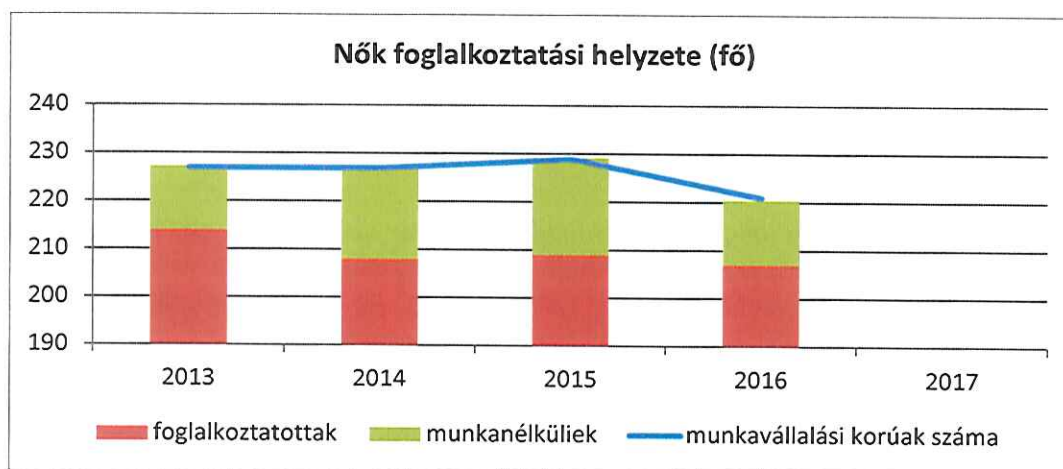
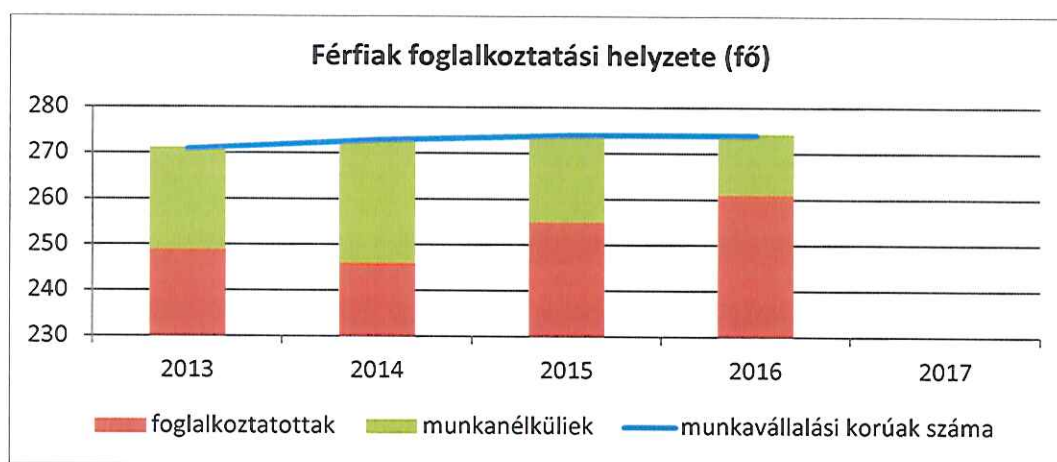
E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

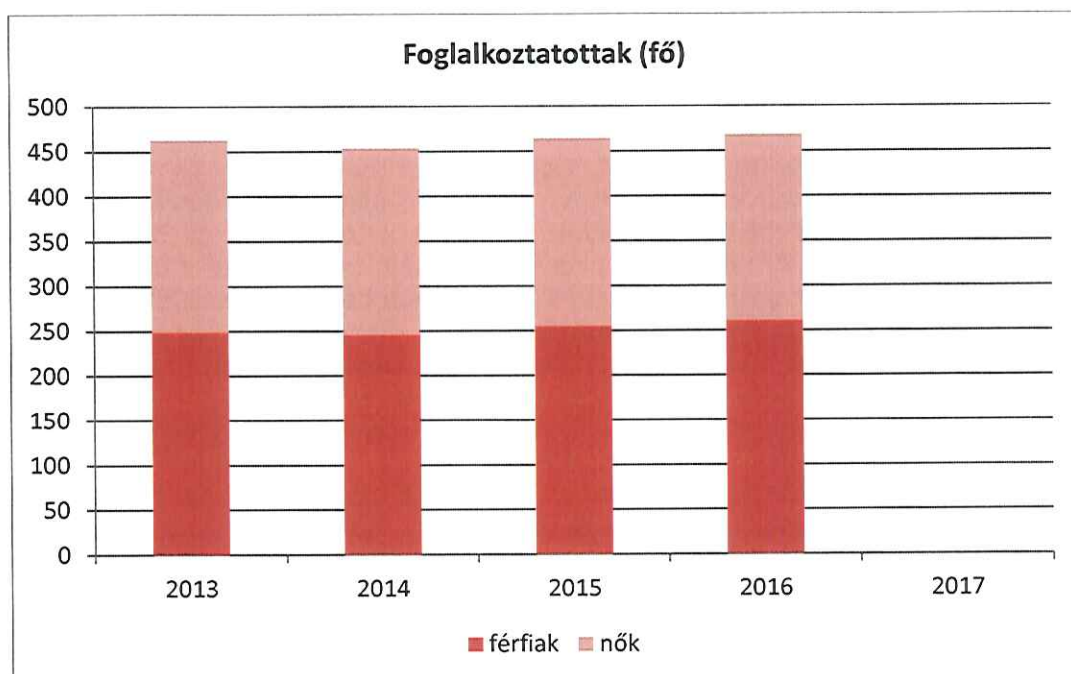
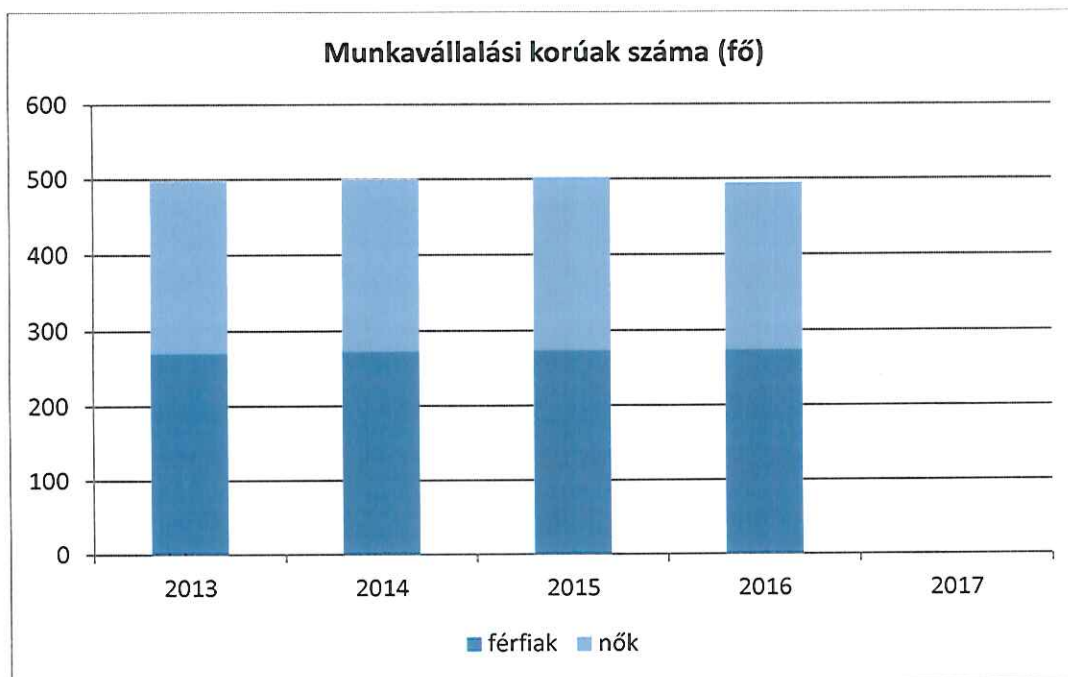
Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Olyan önkormányzati programokat szervezünk (nyelvtanfolyam, számítógépes tanfolyam), amely a GYES lejártaát követően segíti a visszatérést.

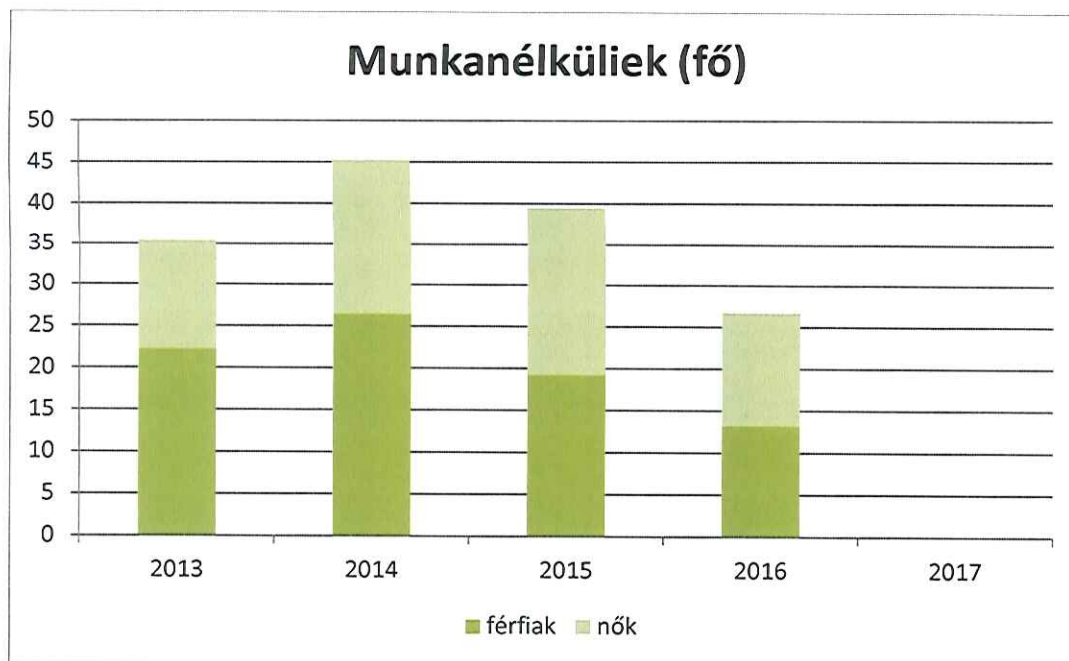
27. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0804)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2013	271	227	249	214	22	13
2014	273	227	246	208	27	19
2015	274	229	255	209	19	20
2016	274	221	261	207	13	14
2017						

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Ságváron bölcsőde és óvoda működik. A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. A bölcsőde 12, az óvoda 90 gyermek ellátását képes biztosítani. A bölcsődében a gyermekek cserélődése folyamatos, azok a bölcsődések, akik év közben betöltik a 3 éves kort, automatikusan óvodába kerülnek, így a felszabaduló helyekre újabb gyerekeket tudnak felvenni. Mindemellett az látszik, hogy a 12 bölcsődés férőhely kevés az igényekhez képest. Az óvodai létszám megfelel a jelenlegi igényeknek.

A Balaton-part közelsége május-szeptember között lehetőséget biztosít szezonális munkákra, a helyi óvoda két hét tisztasági szünet kivételével egész nyáron biztosítja a gyermekek elhelyezését összevont csoportban. Szezonban könnyebb részmunkaidős állást vállalni, ám állandó jelleggel nehéz elhelyezkedni ilyen munkakörben. Hátrányos helyzetet teremt a már meglévő gyermek a nők munkavállalása szempontjából, mivel a munkaadók előnyben részesítik a még gyermektelen nőket.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Somban nincs ilyen lehetőség.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. Önkormányzati képviselők körében 2 nő található, a közös hivatalban 12 dolgozóból 9 nő. Az óvodavezető szintén nő. A helyi 4 civil szervezet közül 3 vezető nő.

A községben nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. Színvonalas programokat, rendezvényeket kínálnak mindazoknak, akik hasznosan kívánják eltölteni szabadidejüket. Helyi hagyományos programokat is szerveznek: kiállítások, játszóház, gyermek- és családi programok, tanfolyamok, bálók, ünnepi és művészeti események, nyugdíjas programok egyaránt megtalálhatók.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

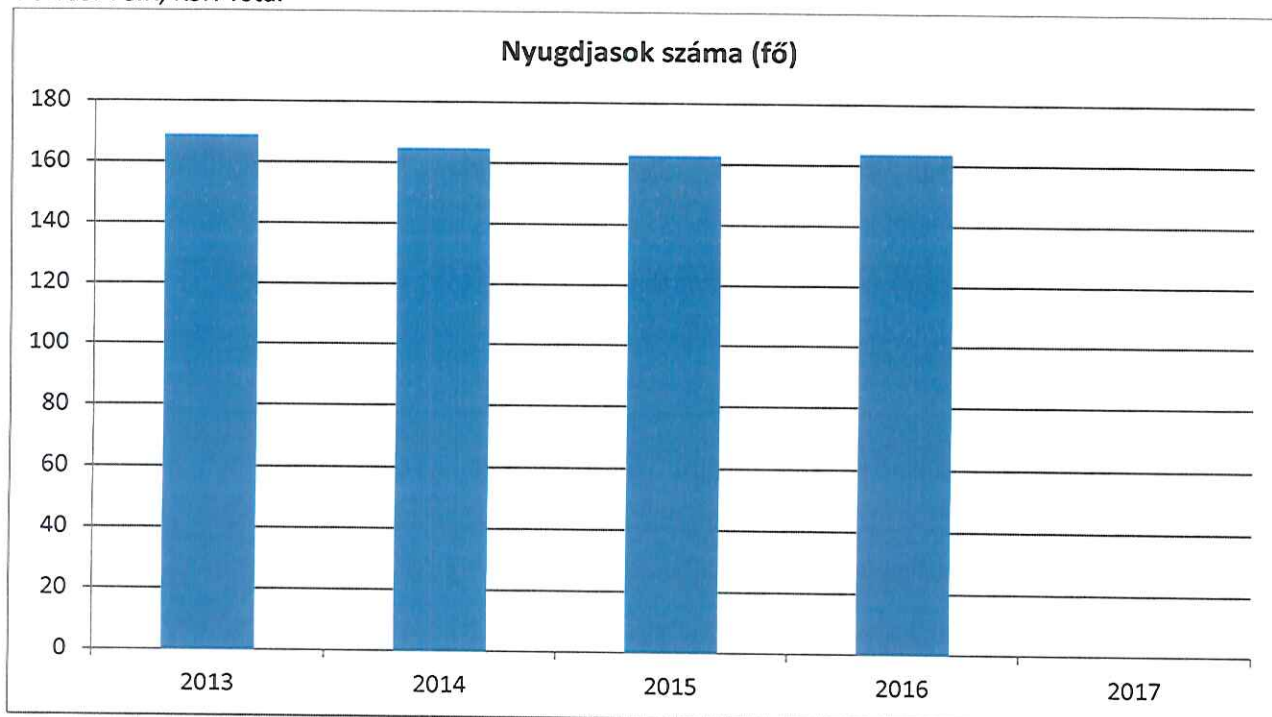
- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama.

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlak, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

28. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2013	66	103	169
2014	61	104	165
2015	61	102	163
2016	62	102	164
2017			0

Forrás: TelR, KSH Tstar

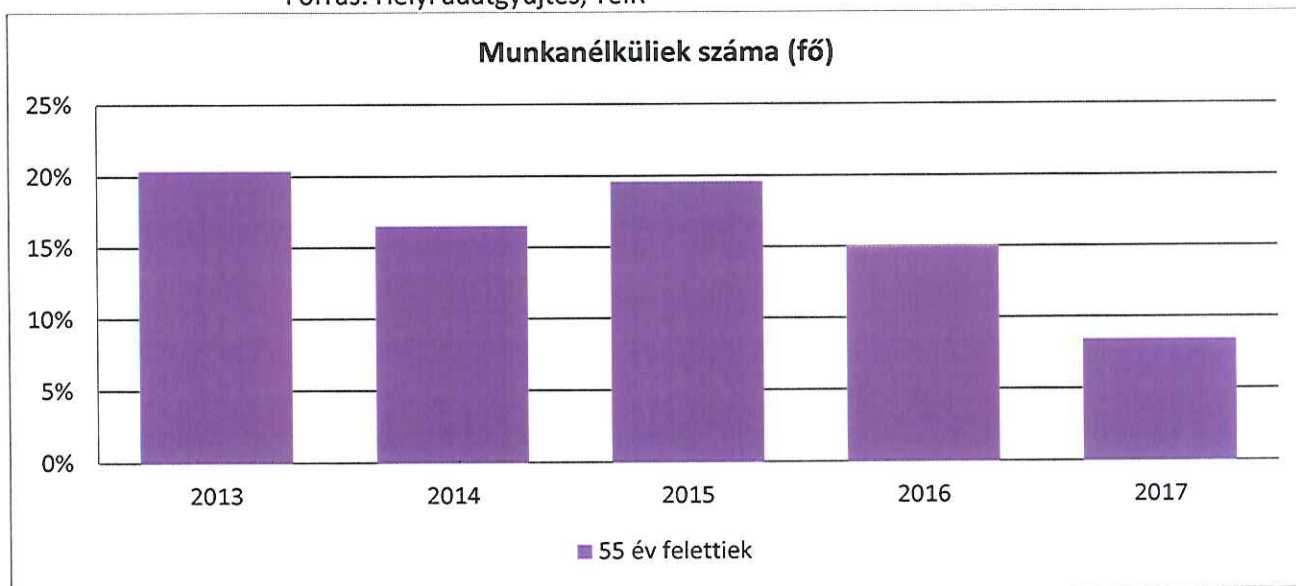
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel, ha speciális tudással rendelkezik.

29. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)	
	Fő	Fő	%
2013	36	7	20%
2014	45	8	17%
2015	40	8	20%
2016	27	4	15%
2017	18	2	8%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

30. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

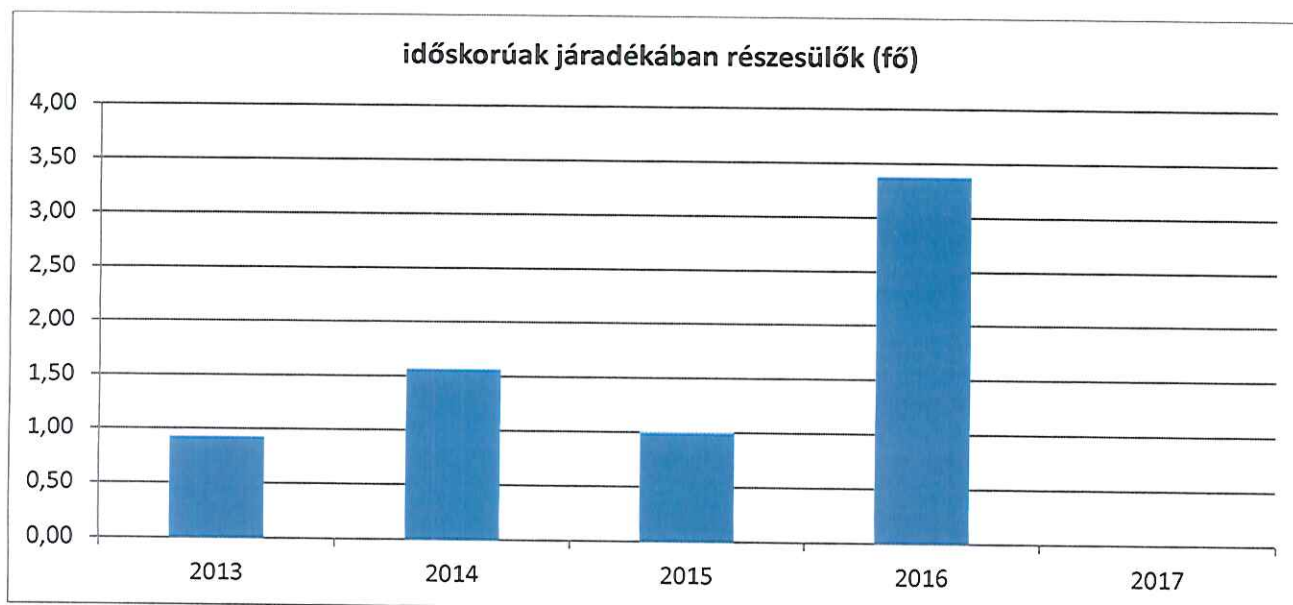
Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2013	112	0	0%
2014	111	0	0%
2015	109	0	0%
2016	117	0	0%
2017	0		#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, KSH,
Tstar

31. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2013	0,93
2014	1,57
2015	1,00
2016	3,38
2017	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az **alábbi alapelvek** mentén állítottuk össze a helyi programot, az abban foglalt célokat és intézkedéseket:

- Az emberek a korral mindinkább különböznek egymástól, nincs ún. egységes öregedési minta, de kimondható, hogy van egészséges öregedés.
- Az idős emberek azért betegek, mert megbetegedtek, és nem azért, mert idősek.
- Az idősödéssel mindinkább az "öt I"-vel lehet számolni orvoslásban, ápolásban, gondozásban egyaránt. Ezek: Immobilitás (mozgásképtelenség), Instabilitás (állásképtelenség vagy probléma), Intellektuális hanyatlás és az Iatrogénia (az egészségügyi ártalmak Inkontinencia (vizelet-, széklettartási problémák)).
- Az idősebbeknél a már említett változások és jellemzőik miatt a velük való stratégiák speciálisak, körültekintő és gondos munkát igényelnek, személyre szabottan, a kapacitást figyelembe véve és mégis hatékonyan.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékoságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékoságban szenvedők aránya.

7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékosok körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2001. évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, mely 9%.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

32. számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2013	0	14
2014	0	15
2015	0	14
2016	0	13
2017	0	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők (2011. évben 1 fő), súlyos fogyatékos hozzátartozó ápolása címén (2011. évben 1 fő), részesülőre vonatkozóan rendelkezünk. Így összesen 1 értelmi sérültről tudunk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése, olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Településünkben a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a községben dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet az Önkormányzat honlapján (www.som.hu) közzétételre kerül, így állampolgárok is véleményt mondhattak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység megelőzése, hatásának mérséklése.	Helyi foglalkoztatási eszközök alkalmazása.
Gyermekek	Veszélyeztetettség tényezők kialakulásának megelőzése, hatásuk enyhítése.	Programok szervezése, szakemberek képzése.
Idősek	Gyakran válnak áldozattá.	Tájékoztatás és megelőzés.
Nők	Tartós munkanélküliség arányának csökkentése.	Képzési programok körének szélesítése.
Fogyatékkal élők	Az elszigeteltség hatásának enyhítése.	A kommunikáció színterének bővítése, elérhetővé tétele.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont szereplők és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A tartós munkanélküliség csökkentése	önkormányzat, Munkaügyi Központ

Gyermekek	A családszerkezet helyreállítása és a családi értékek megóvása	helyi civil szervezetek, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, védőnő
Idősek	Az idősek kiszolgáltatottságának csökkentése	helyi civil szervezetek, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, házi orvos, körzeti megbízott
Nők	A GYÁS-ról, GYES-ről visszatérő nők elhelyezkedésének segítése	helyi civil szervezetek, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, önkormányzat
Fogyatékkal élők	Az elszigeteltség hatásának enyhítése.	helyi civil szervezetek, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, házi orvos

Jövőképünk

Az Önkormányzat legfontosabb célja a községben élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A tartós munkanélküliség csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	a munkanélküliek számának csökkentése a közfoglalkoztatottak számának növelése 1. 2019. január 1-től 2 fővel növelni a közfoglalkoztatott dolgozók számát 2. 2020. január 1-től 3 fővel növelni a közfoglalkoztatott dolgozók számát 3. 2021. január 1-től a az elért létszámnövekedést fenntartani
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	közmunkaprogram további szervezése
Résztvevők és felelős	Polgármester, Munkaügyi Központ
Partnerek	Munkaügyi Központ, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon),	közfoglalkoztatottak számának növekedése

valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	egészségügyi kockázat
Szükséges erőforrások	pályázatok, humán

Intézkedés címe:	A családszerkezet helyreállítása és a családi értékek megóvása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából veszélyeztetettség megemelkedett.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	családi programok számának növelése: 1. 2019-ben 1 program szervezése 2. 2020-ban 2 program szervezése 3. a programok fenntartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése, szakemberek továbbképzése
Résztevők és felelős	polgármester, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, civil szervezetek
Partnerek	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, civil szervezetek, jegyző
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	a szabadidős programok számának növekedésével a gyermekek egyre több ismeretet sajátítanak el
Kockázatok és csökkentésük eszközei	anyagi kockázat – pályázati források és magánemberek támogatása
Szükséges erőforrások	pályázatok, humán

Intézkedés címe:	A GYÁS-ról, GYES-ről visszatérő nők elhelyezkedésének segítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a gyermeknevelésből visszatérő anyákat hátrányos megkülönböztetés éri a munkaerő piacon
Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	felkészítő programok szervezése pozitív kép kialakítása a munkaerő piacra visszatérő nőkről (igénybe vehető kedvezmények előtérbe helyezése)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	pályázatok folyamatos figyelemmel kísérése
Résztvevők és felelős	polgármester, jegyző, családgondozó
Partnerek	vállalkozók
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	csökken a munkanélküli, kisgyermeket nevelő nők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdektelenség – széleskörű kommunikáció
Szükséges erőforrások	pályázatok

Intézkedés címe:	Az idők kiszolgáltatottságának csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	gyakran válnak áldozattá
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	az idők megismertetése a veszélyforrásokkal: 1. 2019-ben 1 tájékoztató program szervezése 2. 2020-ban 2 tájékoztató program szervezése 3. a tendencia fenntartása vagy javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	az idős lakosság figyelmének felhívása a saját és a vagyontárgyainak védelmére szükséges lépésekre, döntésekre, lehetőségekre
Részvevők és felelős	körzeti megbízott, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	csökken az idők sérelmére elkövetett bűncselekmények száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdektelenség – széleskörű kommunikáció
Szükséges erőforrások	pályázatok

Intézkedés címe:	Az elszigeteltség hatásának enyhítése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A kommunikáció színterének bővítése, elérhetővé tétele.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	a fogyatékkal élők és családtagjainak megismertetése a lehetőségeikkel, tájékoztatás: 1. 2019-ben 1 tájékoztató program szervezése 2. 2020-ban 2 tájékoztató program szervezése 3. a tendencia fenntartása vagy javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	a fogyatékkal élők és családtagjaik részére információnyújtás, tájékoztatás, segítő beszélgetések
Résztvevők és felelős	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, háziorvos
Partnerek	önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	csökken a fogyatékkal élők és családtagjaik elszigetelődése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdektelenség – széleskörű kommunikáció
Szükséges erőforrások	pályázatok

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés eléréni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredménye sségét mérő indikátor (ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményei fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1.	A tartós munkanélküliség csökkentése	a szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken	a munkanélküliek számának csökkentése		közmunkaprogram további szervezése	polgármester, Munkaügyi Központ	folyamatos	közfoglalkoztatottak számának növekedése	pályázatok	
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1.	A családszerkezet helyreállítása és a családi	A család működését zavaró és akadályozó okok közül	családi programok számának növelése		szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált	polgármester, Családsegítő és Gyermekjóléti	folyamatos	a szabadidős programok számának növekedése	pályázatok, humán	

	értékek megóvása	a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából veszélyeztettség megemlített.		színterek működtetése, szakemberek továbbképzése	Szolgálat, civil szervezetek		vel a gyermekek egyre több ismeretet sajátítanak el		
III. A nők esélyegyenlősége									
1.	A GYÁSRÓL, GYESRŐL visszatérő nők elhelyezkedésének segítése	a gyermeknevelésből visszatérő anyákat hátrányos megkülönböztetés éri a munkaerőpiacon	felkészítő programok szervezése pozitív kép kialakítása a munkaerőpiacra visszatérő nőkről (igénybe vehető kedvezményes elhelyezése)	a kisgyermekes anyák felkészítése a munkaerőpiacon való kommunikációra és elhelyezkedésre	polgármester, Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, jegyző	folyamatos	csökken a munkanélküli, kisgyermeket nevelő nők száma	pályázatok	
IV. Az idősek esélyegyenlősége									
1.	Az idősek kiszolgálhatóságának	gyakran válnak áldozattá	az idősek megismertése a	az idős lakosság figyelmének	körzeti megbízott, Családsegítő	folyamatos	csökken az idősek sérelmére	pályázatok	

	k csökkentése	veszélyforrással	felhívása a saját és a vagyonának védelmére szükséges lépésekre, döntésekre, lehetőségekre	ő és Gyermekjóléti Szolgálat	elkövetett bűncselekmények száma	
V. A fogvatékkal élők esélyegyenlősége						
1.	Az elszigetelt ség hatásának enyhítése.	A kommunikáció színterének bővítése,	a fogvatékkal élők és családtagjai számára megismertése a lehetőségeikkel, tájékoztatás elérhetővé tétele.	a fogvatékkal élők és családtagjai számára információ nyújtás, tájékoztatás, segítés, beszélgetések	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, háziorvos	folyamatos csökken a pályázatok

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények és a civil szervezetek vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei és partnerei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

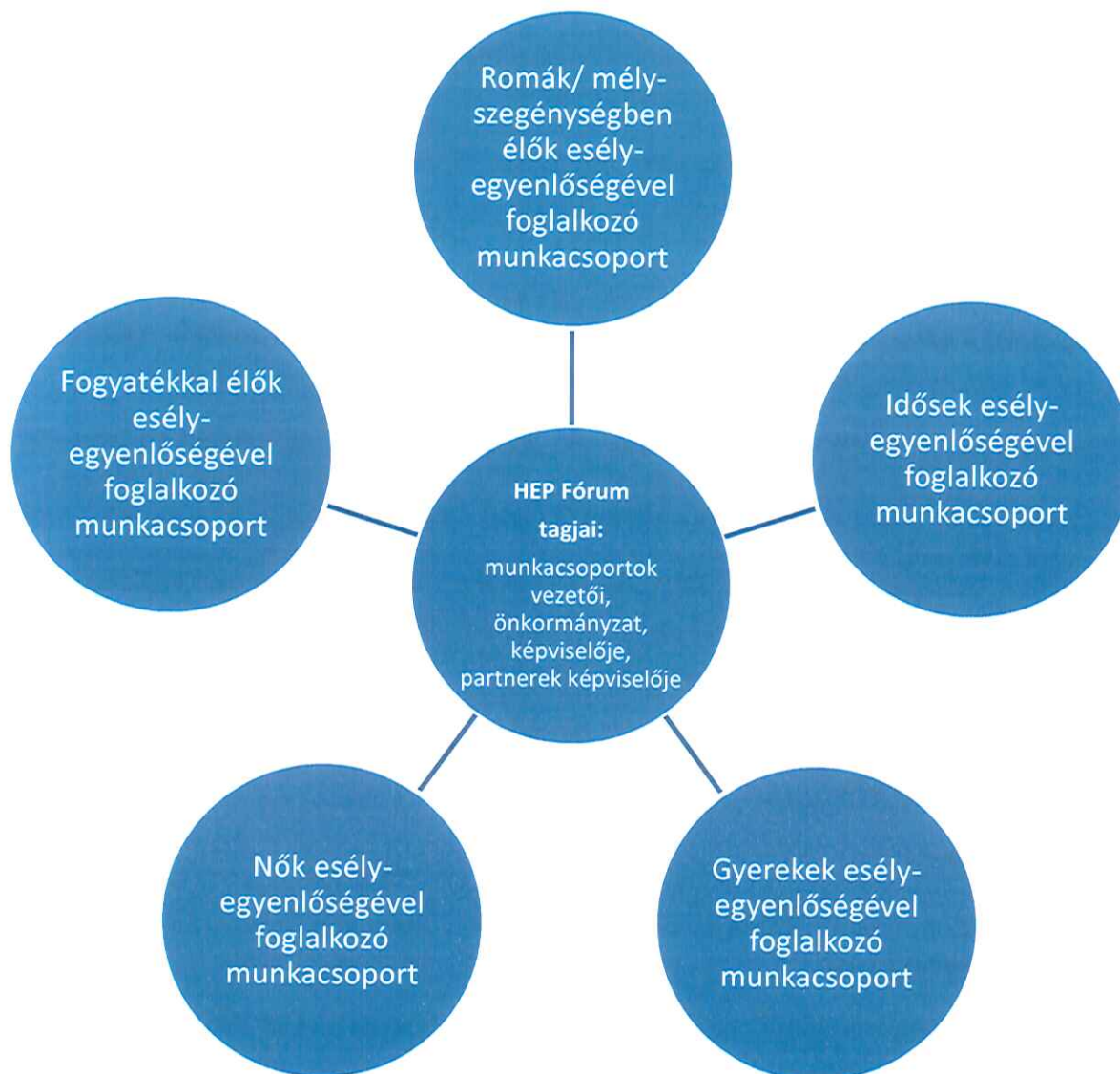
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívnak össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi.
Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős (ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

Som község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Ezt követően Som község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta, és a /2018. (. .) határozatával elfogadta.

Som, 2018.

Lenkey Tibor
polgármester

Som Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	A nők helyzete, esélyegyenlősége	Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	Aláírás ⁴
Lenkey Tibor Som Község Polgármestere	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
ifj. Lenkey Tibor az "EGYMÁSÉRT" EGYESÜLET vezetője	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Borza Mária a „SOM KÖZSÉGÉRT” ALAPÍTVÁNY vezetője	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Gárdonyi-Bojás Lilla a Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat Családgondozója	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Sutyor Zoltánné a Vöröskereszt vezetője	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

²Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

